

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 12 hal., do przesyłki 14 hal. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Podwale 1. 3. — Ekspedycya Aleksejewa i zamieszkuje ul. Czarneckiego 12. Pojedyncze numery do nabycia w trafikach i biurach dzienników. — Listy należy frankować.

Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefon Redakcyi Nr. 510.

Telefon Administracyi 637

Prasomateria:

zamieszkuje:		miejsce w:	
rocznie 40 K	ówierórocznie 10— K	rocznie 36 K	ówierórocznie . . 9— K
półrocznie 20 K	miesięcznie . . 3-60 K	półrocznie 18 K	miesięcznie 3— K

W Niemczech 4 K 10 h. miesięcznie. We wszystkich innych państwach 5 K 50 h. miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują za półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca ówieróroczni i miesięczni za dopłatą: pierwsi 3 K — h., drudzy 1 K. „Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje 12 K.

Ceny ogłoszeń (anonsów) kupieckich, osób prywatnych i t. p.: Wiersz petitowy 7 łamowy lub jego miejsce 30 hal. tabelaryczny i liczbowy 40 hal.

Nadesłane po 1 kor., kronika 1-50 kor., za wiersz 4 łamowy lub jego miejsce miary petitowej.

Ogłoszenia władz rządowych: autonomicznych po 30 hal., tabelaryczne i liczbowe po 40 hal. za wiersz petitowy 4 łamowy lub jego miejsce.

Ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne i statutowe Towarzystw askuracyjnych ubezpieczeniowych i t. p. po 60 hal. za wiersz petitowy 4 łamowy lub jego miejsce.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracya „Gazety Lwowskiej“ Lwów Podwale 1. 3, ogłoszenia kupieckie i osób prywatnych także biuro dzienników H. Buchstaba Lwów, ul Karola Ludwika 1. 21.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościej nadać krzyż kawalerski orderu Leopolda z dekoracją wojenną i mieczami, z uwolnieniem od taksy, w uznaniu męznego i skutecznego zachowania się wobec nieprzyjaciela, pułkownikowi sztabu artylerji Arturowi Nowakowskiemu.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 22 lipca b. r. najmiłościej nadać w uznaniu znakomitej służby w specjalnem użyciu, starszemu komisarzowi budownictwa w galicyjskiej państwowej służbie budownictwa inżynierowi Eugeniuszowi Zdanowiczowi, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 28 lipca b. r. najmiłościej nadać srebrny krzyż zasługi z koroną na wstędze medalu waleczności, w uznaniu znakomitej służby w specjalnem użyciu, respcyentowi straży skarbowej Emilowi Petersowi, oraz starszemu nadzorcem straży skarbowej Sergiuszowi Kotowiczowi i Zdzisławowi Sedlakowi, z krajowej dyrekcji skarbu w Galicyi.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 13 września 1918.

Wewnętrzne sprawy Monarchji.

(Z Kola Polskiego. — Z posiedzeń komisji).

Prezydium Koła Polskiego odbyło wczoraj pod przewodnictwem Prezesa dr. Tertila, a w obecności P. Ministra Gałęckiego posiedzenie, na którym Prezes zdał sprawę z toku czynności.

Omawiano następnie najważniejsze sprawy bieżące i postanowiono zwołać na środę rano na godzinę 10 do Krakowa w sali magistratu komisye gospodarcze miejską i wiejską.

Na porządku dziennym staną najpilniejsze sprawy gospodarcze, krajowe.

Ponadto postanowiono zwołać na czwartek do Krakowa komisye parlamentarną Koła Polskiego i na porządku dziennym obrad jej postawić sprawozdanie Prezesa i omówić sytuacyę polityczną i sprawy bieżące.

Ostatni punkt obrad stanowią wnioski.

*

Komisya finansowa załatwiła przedłożenie o podatku od wina, przyjmując pomadto wniosek p. Głabińskiego; wniosek ten powiada, że udział krajów w dochodach z tego podatku, nie naruszając w niczem prawa reprezentacyj krajowych do nakładania do tego podatku dodatków autonomicznych, uregulowany będzie w drodze specjalnej ustawy.

*

Komisya gospodarcza obradowała wczoraj nad gospodarką w lasach rządowych. Przemawiali: P. Minister rolnictwa i szef sekcji Keller i zaprzeczali wiadomościom o złej gospodarce w tych lasach.

Na wniosek p. Reizesa z dodatkiem p. Schraffla uchwalono wybrać komisye śledczą, która rozpatrzy sprawę zarzutów.

Wicekanclerz Rzeszy o sytuacji.

Wicekanclerz Rzeszy, Payer wygłosił w Stuttgardzie mowę, w której między innymi powiedział, że wielki turniej mowców między kierującymi mężami stanu narodów wojujących popełnił ten błąd, że wdawał się w szczegóły, nie był dla wielkich mas narodów ani dostępnym, ani zrozumiałym.

Powód przygnębienia, które panuje bez wątpienia nie tylko w Niemczech, ale także i w krajach przeciwników, tkwi w uczuciu, że widoki pokojowe suwają się na coraz to dalszy plan.

Im dłużej walka się toczy, tem natrętniej nasuwa się pytanie, która strona wytrwa dłużej pod względem finansowym, gospodarczym i politycznym.

Wojna łodziami podwodnymi nie działała tak szybko i pewnie, jak to swego czasu obliczaliśmy. Trudno dziś sprzeczać się o to, kto tu zawinił, lecz my nie jesteśmy jedyni, którzy w swych zamiarach się przerechowali. W każdym razie nie można stracić nadziei, że przyciągną do siebie podwodne nie docenią.

Nieprzyjaciel również cierpi na rozmaite braki. U nas brak bawełny i oleju, u niego brak węgla, a nie posiada wielkich zapasów żywności, tak samo, jak i my. Lecz u nas pod tym względem karta obróciła się na naszą korzyść. Ku wschodowi mamy otwartą na nowo wolną drogę.

Co do Niemiec można być pewnym, że pomimo różnicy zdań, w obozie niemieckim panuje kompletna solidarność.

Przechodząc do omówienia sprawy przyszłego pokoju powiedział Payer, że dotychczas przy zawieraniu pokoju warstwy średnie i dolne ludności nie brały udziału w rokowaniach pokojowych.

Przyszłego pokoju atoli nie zawrą rządy same, lecz w porozumieniu z całością narodu.

Mowca wskazał następnie, że Niemcy nie mogą Polski, do której odbudowy przyczyniły się, oddać z powrotem w ręce Rossyi, nie mogą współdziałać w tem, by Finlandy i inne państwa

kresowe, wskutek samowoli osób trzecich, poddano z powrotem pod jarzmo caryzmu.

Zresztą terytoryalny stan posiadania z czasu przed wojną może być wszędzie przywrócony. Warunkiem zasadniczym Niemiec i ich sprzymierzeńców jest, by Niemcy otrzymali z powrotem terytorya, które posiadały dnia 1 sierpnia 1914 r., by kolonie im zwrócono.

Niemcy, skoro pokój zostanie zawarty, mogą opuścić obsadzone terytorya, nawet Belgię.

Co się tyczy wynagrodzenia wojennego, to Niemcy, które nie pragnęły wojny, słusznie mogą domagać się takiego wynagrodzenia, ale prowadzić wojnę aż do chwili, kiedy takie wynagrodzenie zostanie przyznane, znaczyłoby ponosić ofiary, którychby wypłata wynagrodzenia nigdy nie wyrównała.

Narody wołają o zakończenie wojny, o ochronę przed dalszym niszczeniem, o związek narodów, o międzynarodowe sądy rozjemcze i o układy w sprawie równomiernego rozbrojenia.

Co się tyczy tej ostatniej kwestyi, to Niemcy gotowe są do rozbrojenia sił wojennych nie tylko na morzu, ale i na lądzie. Niemcy atoli muszą się domagać wolności mórz i dróg morskich.

Byłoby zdumiającym, że w tych kołach naszych nieprzyjaciół, które się wypowiedziały za dalszem prowadzeniem wojny, koła te bowiem muszą przyznać się wobec swych mas ludowych, że wobec nas mają cele nie możliwe do osiągnięcia.

Naszego frontu zewnętrznego i wewnętrznego nie załamie chęć nieprzyjaciół.

Sytuacja wojenna.

Przyswoiwszy sobie wiele ze sposobu walki przeciwnika, Foch dowiódł, że dla niego specjalnie nauki doświadczenia nie idą w las.

Po 3 września, gdy Niemcy znaleźli się napowrót na linii Hindenburga, tempo walk zaczęło być coraz powolniejsze, przyczem największej jesszere energii ostało się na skrzydłach, pomiędzy Cambrai - St. Quentin na

43)

Tadeusz Konczyński.

Blaski miłości.

Powieść.

(Ciąg dalszy).

VIII.

Tego samego popołudnia lokaj zapowiedział przybycie pani Laury i Conquetti.

Zdziwiło to Halszkę, która od jakiegoś czasu unikała coraz bardziej żony Stefana, — kazała jednak prosić ją do salonu, dokąd natychmiast się udała, poprawiwszy w lustrze złotne wicherki włosów, wykradające się figlarnie z pod fryzury.

— Dobre popołudnie hrabianco — odezwała się pani Rubiecka.

— Dobre popołudnie paniom — przywitała je Halszka.

— Hrabianka zapewne się dziwi — zaczęła tłumaczyć się pani Laura — że tak niespodzianie wpadamy, ale doprawdy nie mogę nieraz oprzeć się szczerej chęci zobaczenia pani i spędzenia z nią kilku miłych chwil na rozmowie.

— Zawstydzą mię pani. Nie zasłużyłam na takie pochwały.

— Bynajmniej. — A przytem okolica jest taka cudna, zwłaszcza majątek państwa położony jest naprawdę romantycznie. Polska Szwajcarya!

Pani Laura kołowała. Wyczuła to wybornie panna Pradowska. Jeszcze więcej niż słowa, mówiły to spojrzenia przybyłej, rzucając chaotycznie na wszystkie strony.

Nie zważając jednak na to, grzecznie odpowiedziała Halszka:

— Istotnie, okolica jest przesliczna. Dlatego najchętniej siedzę z bratem na wsi.

Pani Rubiecka postanowiła nie zwlekać i wyjaśnić od razu kłopotliwą sytuacyę. Zwróciła się też niespodziewanie do pianistki z bardzo ryzykowną propozycyą:

— Floro, zajrzyj do ogrodu, czy przypadkiem deszcz nie będzie padał?

Na dworze panowała niczem niezmaco- na pogoda, ale żona Stefana znała widocznie maksimum: „cel uświęca środki“.

— Hrabianka pozwoli? — spytała dodatkowo.

— Ależ najchętniej.

Conquetti wyszła mocno obrażona. Słowa pani Laury były wyzywające śmieszne.

Kiedy znalazły się same, pani Rubiecka zaczęła rozmowę od stereotypowego zwrotu:

— Może to hrabiankę zdziwi, ale przybywam do niej w pewnej specjalnej misyi.

Położyła nacisk na ostatnie dwa słowa.

— Słucham — brzmiała odpowiedź.

W rzeczywistości Halszka dałaby wiele, aby mózgi uniknęły tej rozmowy. Bała się, że

spotka ją wielka przykrość, wobec której czułaby się bezbronna.

— Rzecz ta — ciągnęła dalej przybyła — łączy się zarówno z moją, jak i z jej osobą.

— Słucham.

Krew ściekała powoli do serca Halszki kroplami zimnemi, jak lód. Całą siłą woli nakazała sobie przytomną baczność.

— Chodzi mi o barona Sieniewicza — rzekła uprzejmie pani Laura. — Hrabianka zwróciła mu słowo, wszak tak?

— Tak jest.

Żona Stefana usmiechnęła się do niej przyjaźnie. Tonem głosu i całym zachowaniem się pragnęła zjednać sobie słuchaczkę.

— Rzecz naturalna — mówiła — nie moja to sprawa wglądać w czyjeś osobiste sprawy, ale ponieważ nazwisko barona łączy w okolicy z moją osobą i z nazwiskiem hrabianki, przeto...

Padły bolesne słowa.

Halszka pobladła ze wzruszenia. Pano- wała jednak nad swoimi ruchami i głosem.

— Może pani zechce się jaśniej wyrazić — nalegała tonem spokojnym, zimnym.

Pani Rubiecka stała się podwójnie uprzejmą.

— Przedewszystkiem — oświadczyła — wyjawię moją prośbę, z którą tu przybyłam.

Hrabianka przyknięła oczy. Blask wiosennych promieni, który wleczkał się do salonu, raził jej wzrok.

— Jeśli tylko, będę mogła — odezwała się chłodno.

Pani Laura wyciągnęła do niej rękę.

— Proszę mi nie mieć tego za złe — błagała bardzo usilnie, — ale bardzo, a bardzo zależy mi na tem, żeby hrabianka pogodziła się z Sieniewiczem.

Halszka spojrzała na nią zdumiona. Podobnej propozycyi nie spodziewała się nigdy.

— To niemożliwe — odparła energicznie — Poprostu nie rozumiem, jak pani może...

Widząc, że nie zdoła uzyskać tego, czego chciała, pani Rubiecka postanowiła uciec się do nacisku:

— Owszem. Rzecz tłumaczy się sama przez się — dowodziła. — W okolicy twierdzą, że hrabianka zerwała dlatego rzekomo z Sieniewiczem, ponieważ tenże romansuje ze mną —

— To nie prawda — zaprotestowała panna Pradowska.

— Jest to oburzające, jednak takie plotki krążą.

Halszka powstała. Z chłodną wyniosłością dała odpowiedź:

— Wybacz pani, ale plotki nie mogą mnie zmusić...

Pani Rubiecka wetschnęła.

— Gdyby to tylko o moją osobę chodziło, mniejszy z tem, ale tu chodzi nie tylko o mnie...

(Ciąg dalszy nastąpi)

północy, jakoteż pomiędzy Aisną i Ailetą na południu.

Krytycy militarni niemieccy zapowiadali już przejście wielkich bitew na zachodzie w fazę walk pozycyjnych, w owe chroniczne zmaganie się, które trwać może — niewiedomo, jak długo, ale ma łagodny, wszystkim chronicznym procesom właściwy charakter.

Okoliczność, że najwyżej nieprzyjacieli nacierał na kończyń skrzydeł, wskazywała na chęć nadkruszenia ich, aby linię Hindenburga obejść. Na północy szło Anglikom o oderwanie przestworza Cambrai, na południe Francuzom o odbicie stanowisk na Chemin des Dames. Tak przynajmniej należało wnosić z licznych ataków.

Dziś jednak przypuszczenia owe tracą wiele ze swej mocy przekonywującej. Oczywiście nieprzyjacieli nie miałby nie przeciw temu, gdyby udało mu się ująć przeciwnika w kleszcze po odłupaniu kończyń linii Hindenburga. Gdy jednak to nie poszło tak gładko, jak może sądzono pierwotnie, przeto nasładować niemiecki sposób walki, wszedł Foch na drogę niespodzianek.

Niespodzianką bowiem jest istotnie to, co zaszło wczoraj. Nie zaprzestawszy bojów na dotychczasowej widowni, Foch uderzył daleko na południowy zachód od niej, na południe od Verdun, pod Mihiel i — jeśli komunikat angielski, powtórzony przez *Biurowo Kor.* podaje prawdę — zmusił przeciwnika do ustąpienia.

St. Mihiel leży nad Mozą, w połowie drogi pomiędzy Verdun i Toul, w obrębie żelaznej ściany twierdz, które pod Toul wygina się na zachód i w Nancy znajduje swe zakończenie.

Dla Francuzów więc i Amerykanów, walczących w tej stronie, jest to doskonały punkt oparcia. System silnych fortec, które tu wzniesiono, daje zarówno osłonę, gromadzącym się poza niem wojskom, jak również tworzy potężną bramę wypadową dla ataku. Oparta jest ona ponadto o silną baryerę wodną Mozy, poza którą prawie równolegle przepływają przez połacie kraju położone na zachód, rzeki Aire i Aisne.

Rzecz jasna, że wyczekać trzeba, aż nadejdą bliższe o wczorajszym, tak ważnym wydarzeniu, szczegóły, by dopiero na ich podstawie ocenić, o ile najnowszy cios Focha okaże się udatnym. Niezapominając bowiem należy, że Niemcy zawsze bacznią uwagę poświęcającą wszystkiemu, co dzieje się w tem przestworzu obwarowanym i że wprost naprzeciw Verdun mają potężną twierdzę Metz, która daje te same możliwości, jak jakie stanowią się i doniosłość wspomnianego systemu fortec francuskich.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji.

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

Wiedeń, 13 września. Urzędowo ogłaszają dnia 12 września:

(Z włoskiego teatru wojny).

Na froncie tyrolskim miejscowe walki

wywiadowcze. Na Asolone odparły nasze wojska krwawo ponowny niespodziewany atak włoski. Na froncie Piawy utrzymuje się czynność artylerji.

(Z albańskiego teatru wojny).

Udały napad na grzbiet Tomoricy przyniósł nam kilka części stanowisk nieprzyjaciela.

Szef sztabu generalnego.

Niemiecki biuletyn wojenny.

Berlin, 12 września. *Biurowo Wolffa* ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 12 września.

(Z zachodniego teatru wojny).

Na północny wschód od Bixsehoote odparliśmy częściowe natarcia nieprzyjaciela, a pod Armentières i nad kanałem La Bassee jego ataki. Na frontach bojowych rozwinięty się pod silną ochroną artylerji w ciągu dnia liczne walki piechoty na przedpolu naszych nowych stanowisk. Wczoraj silna walka artylerji na drogach, wiodących z Arras i Peronne do Cambrai. Ataki angielskie, które o zmierzchu ruszyły przeciwko odcinkowi kanału Marquion-Havrincourt załamały się przed naszymi liniami. Również między Ailetą a Aisną wzmógł się wczoraj ogień artylerji. Działalność piechoty ograniczyła się tu tylko do starć na przedpolu. Na wzgórzach na północny wschód od Fismes odparliśmy częściowe ataki Francuzów. Pomyślne walki oddziałów wywiadowczych na froncie lotaryjskim i w Wogezach.

Pierwszy generalny kwatermistrz
Ludendorff.

WOJNA.

Komunikat wieczorny.

Biurowo Wolffa ogłasza dnia 12 b. m. wieczorem: Między drogą prowadzącą z Arras do Peronne ku Cambrai rozbiły się ponowne ataki Anglików.

Nad Mozalą Francuzi i Amerykanie zaatakowali łuk St. Mihiel. Walki trwają dalej.

Komunikat angielski.

Armia amerykańska we Francji i francusko-amerykańskie siły zbrojne zaatakowały wczoraj na szerokim froncie odcinek St. Mihiel. Niemcy cofają się, atak czyni pomyślne postępy.

Petersburg w płomieniach?

Biurowo Reutersa podaje z Waszyngtonu następującą, dotychczas jeszcze z żadnej stro-

ny nie potwierdzoną, sensacyjną wiadomość: Poselstwo amerykańskie w Chrystianii telegrafuje, iż otrzymało zupełnie wiarogodną wiadomość, że Petersburg pali się w dwunastu miejscach, a na ulicach toczą się ogólne walki.

Ks. Heski przyjmuje koronę finlandzką.

Urzędownie stwierdzają, że ks. Fryderyk Karol Heski udzielił odpowiedzi przychylniej na propozycję objęcia przez niego tronu królewskiego. Sejm finlandzki będzie natychmiast zwołany i dnia 28 września dokona wyboru króla.

Lenin ma się lepiej.

Wydany wczoraj wieczorem biuletyn donosi, że Lenin ma się znacznie lepiej. Wolno już pacyentowi siedzieć.

Carowa zamordowana.

Daily Express donosi, że bolszewicy zamordowali carową i jej córki. Wykonano także zamach na carową matkę, ale zamach się nie udał.

O rodzinie carskiej nadchodzą codziennie tak sprzeczne wiadomości, że i tę ostatnią, jak i poprzednie, przyjmować należy z wielkimi zastrzeżeniami.

Zeznania Dory Kapłan.

Według wiadomości nadchodzących przez Kopenhagę, Dora Kapłan zniewolona, pomimo ciężkiego stanu zdrowia, biciem do zeznań co do motywów zamachu i co do spólników swoich, oświadczyła, że uznaje Lenina za największego tyra i zbrodniarza, jakiego ziemia wydała i że od dawien dawna nosiła się z zamiarem uwolnienia narodu rosyjskiego od jego osoby.

„Do żadnych towarzystw konspiracyjnych nie należę — mówiła panna Kapłan — żadnych współników nie posiadam, szłam tylko za głosem sumienia, działałam za podszepciem dziwnego głosu, który parł mnie do zgładzenia ze świata tego potwora.“

Dora Kapłan okazywała w więzieniu siłę ducha i żałowała tylko, iż zamach jej niezupełnie się udał.

Z rosyjskiego zamętu.

Corriere della Sera donosi z Paryża, że w obszarze archangielskim, obsadzonym przez wojska koalicji, pułkownik Szaplin na czele zbrojnego oddziału wykonał zamach stanu, przyczem uwieził cały rząd ustanowiony tam przez koalicję z jego kierownikiem Czajkowskim i uwiezionych kazał przenieść na wyspę Colowiecką. Szaplin, który uchodzi za przeciwnika bolszewickiej władzy Sowietów, miał wykonać zamach stanu z powodu oso-

bistego rozczarowania, jakiego miał doznać ze strony koalicji.

Storpedowanie parowca „Mount Vernon“.

Urzędowo telegrafują z Waszyngtonu: Przy storpedowaniu parowca „Mount-Vernon“ (dawniej „Kronprinzessin Cecilie“) w dniu 5 b. m. zginęło z powodu eksplozji torpedy 35 palaczy.

Ustąpienie Haiga.

Podług informacji pism angielskich, marszałek Haig poda się niebawem do dymisy.

Z Warszawy.

(W sprawie utworzenia gabinetu. — Częściowy skład gabinetu. — Echo mordu Lutostawskich. — Protest Rządu polskiego. — Piotr Baudouin. — Sprawy teatralne. — Gorące źródła).

W kołach politycznych, zbliżonych do Kucharzewskiego, zapewniają że Kucharzewski skłania się do objęcia prac przy tworzeniu nowego gabinetu. Kucharzewski prawdopodobnie uzyska poparcie większości Rady Stanu, którą obecnie tworzą kluby Międzypartyjny, demokraci i ludowcy.

Kuryer Warszawski donosi, że Kucharzewski da w tych dniach stanowczą odpowiedź na propozycję Rady Regencyjnej w sprawie utworzenia nowego gabinetu.

Przy układaniu listy kandydatów na premiera gabinetu wchodził w grę Kucharzewski i Stecki. Decydującym był tutaj stosunek stronnictw Rady Stanu do tych kandydatów. O ile Stecki, jako premier nie mógł by absolutnie liczyć na poparcie Izby, o tyle Kucharzewski posiadałby większość w Izbie 70 głosów.

Jeden z dzienników donosi, że według obiegających pogłosek, Kucharzewski utworzyłby następujący gabinet:

Prez. Min. Kucharzewski.
Min. sprawiedliwości Bukowiecki.
Min. wyznań i oświecenia publ. Ponikowski.
Min. spraw wewnętrznych Dziewulski lub Chmielewski.
Min. zdrowia publicznego dr. Polak albo Patek.
Min. rolnictwa i dóbr koronnych Chrzanowski lub Kiniorski.
Nadto w skład gabinetu wszedłby również p. Simon.

O braciach Lutostawskich, zamordowanych przez bolszewików, należy zanotować następujące szczegóły:

130)

CHARLES MÉROUVEL.

HRABINA HELENA.

CZĘŚĆ DRUGA.

XXVIII.

(Ciąg dalszy).

Pidoux leżący rozebrany w łóżku wobec tego poważnego pana w czarnym surducie i białym krawacie, czuł się śmiesznym, komicznym. Zimna krew i spokój p. Besnou do reszty go onieśmielały, a duszą targaly fatalne przecucia.

— Bardzo pana przepraszam, mówił dalej pisarz sądowy, że przychodzę tak rano, ale dzisiaj będziemy mieli bardzo dużo zajęcia. Pan idzie naprzód, potem przyjdą inni.

— Jaktó inni? spytał Pidoux.

— Wielcy wodzowie! Baron Raynaud... Fulgenty Guillard... O, ja mogę panu teraz wszystko powiedzieć... Pan ich nie zdołasz uprzedzić, chyba się cud stał!

— Skończmy już raz z tem. Czego pan żąda odemnie?

— Dowodów... Świadczeń... Zaprzeczając, nie pan nie zyskas. Przynajmniej się, a ja przyrzekam uławić ci ucieczkę... Z majątkiem, a przynajmniej z tem wszystkim, czego potrzeba, aby zrobić majątek za granicą. Zresztą — pozostaną ci twoje pieniądze...

Atanazy Besnou, bardzo zadowolony, mierzył wzrokiem więźnia, który gryzł wargi ze złości.

— Wige cóż postanawiamy, kochany pani Pidoux — spytał słodko. Spieszmy się. Czas uchodzi.

Pidoux potrząsnął głową.

— Nie odomnie nie wymusicie — odparł. Sąd się odbył i wyrok zapadł a ten wyrok skazał p. de Marcilles... Nie mam nic więcej panu do powiedzenia.

— Powiedz pan raczej, że nie masz nic nowego do oznajmienia, rzekł Besnou, nieco głos podnosząc. Mordercą panny de Marcilles był pan! Pan również ukradł trzykroć sto tysięcy franków, których zabrakło w Orgères! Przewódca twoim był ten Guillard a ten, który was płacił, nazywa się baron Maksym Baynaud... Ja wiem wszystko.

— Czyli więc pan, jak ci się podoba. — Miałem cię za rozsądniejszego, kochany panie Pidoux. Jaktó? Więc cię nie nie pociągają... ani wolność, ani pieniądze?

— Nie. Wolność będziecie musieli mi zwrócić. A pieniądze mamy dosyć.

— A więc dobrze.

Pan Besnou zawołał:

— Assunto!

W drzwiach uchylonych ukazała się czarna głowa.

— Pan mnie woła?

— Każ zaraz osiodłać konia, pojedziesz z listem do prokuratora w Melun.

— Wedle rozkazu.

Pan Besnou wziął ćwiartkę papieru i pisał, powtarzając głośno każde słowo:

„Panie Prokuratorze!

„Istotny sprawca morderstwa w Orgères jest w naszych rękach. Trzymamy go do rozporządzenia pańskiego w zamku Boissy, wraz z wszystkimi dowodami. Prosimy uwolnić nas od niego jak najrychlej.“

„W imieniu wicehrabiego Cezarego de Marcilles:

„Pisarz sądowy trybunału cywilnego w Mayenne Atanazy Besnou.“

— Sam mnie pan zmuszasz do tej ostateczności — ciągnął dalej. Moim zamiarem było uzyskać dowody niewinności Jana de Marcilles, wynagrodzić winowajców za ich

szczerze wyznania, pozwalając im uciec i skorystać następnie z ich zeznań, aby wykazać omyłkę sprawiedliwości. Z pieniędzmi, karygodnie nabytymi, mogłem pędzić życie spokojne, używając owoców swej zbrodni, co wszystko jest szczytem a nawet nadużyciem pobłażliwości. Pan zmuszasz mnie do surowego postępowania. Bardzo mi to przykro, ale sam tego chciałeś.

Besnou mówił po prostu, bez gniewu, nie patrząc już nawet na p. Pidoux.

Wstał i zbliżył się do okna.

— Oto już koń osiodłany, gotów do drogi. Do Melun nie jest daleko... Czas jeszcze się namyśleć. Szczerze radzę nie pozwolić posłańcowi odjechać.

Pidoux nie dał odpowiedzi.

Czarna głowa ukazała się znów we drzwiach.

— Proszę o list... — przemówił.

— Oto jest — rzekł Besnou, podając posłańcowi list, a zarazem rzucając z ukosa spojrzenia na Pidoux, który ani się poruszył.

W tej chwili niepokój pisarza sądowego równał się niemal niepokojowi pana Pidoux. Ani bowiem wicehrabia Cezary, ani brat jego nie życzyli sobie teraz interwencji sprawiedliwości w ich sprawach. Ale p. Besnou potrafił lepiej maskować swe uczucia. Pidoux udręziony był widmami swych ofiar a nadto przecuciem sądu karnego.

Trząsł się jak w febrze i żeby mu szczykały. Trzymał się jednak jeszcze czas jakiś. Panu Besnou krew uderzała do głowy. Otworzył okno, aby odetchnąć świeżym powietrzem.

Na dziedzińcu Assunto siedział już na siodle.

— Jedź! — rozkazał Besnou — a szybko!

Podkowy wierzchowca uderzyły o bruk dziedzińca. Posłańcze puszczały się cwałem. W tejsze chwili rozległ się w pokoju głos rozpaczliwy:

— Łaski! przebaczenia!

Pidoux na klęczkach, z wyciągniętymi rękami, błagał jak skażonec prowadzony na ścięcie, błagał sądownego o litość.

Besnou wyjął z kieszeni gwizdawkę i dał hasło posłańcowi, który wnet się zatrzymał i zawrócił.

— Rad jestem — ozwał się pisarz sądowy, zwracając się ku nędznikowi — że przyszedłeś do rozumu... Udawanie się do władzy mnie samemu było niemile... Mówię zupełnie szczerze. A skoro można na innej drodze się porozumieć...

Położył arkusz papieru przed panem Pidoux, podał mu pióro i rzekł:

— Proszę pisać!

I podykował mu spowiedź zupełną. A gdy Pidoux położył swój podpis pod deklaracją, rzekł jeszcze:

— Teraz proszę dodać następujące słowa:

„Ponieważ Cabirol, nasz spółnik, począł nas niepokoić, postanowiliśmy go usunąć. Cabirol nie żyje.“

— Nie żyje — ozwał się Pidoux — ale w tem morderstwie my żadnego nie mieliśmy udziału.

— Po cóż to kłamstwo?

— Cabirol był pijany, — ozwał się cynicznie Pidoux. — Ja tylko uprzedziłem noneych włóczęgów, że on ma przy sobie znaczne pieniądze. To wyznaję, abyś pan nie przypuszczał, że zabiłem go własnymi rękami, jak tamta.

— A! — zawołał Besnou ze wstrętem — jakimże człowiekiem ty jesteś? Przecież Cabirol był twoim przyjacielem!

Pidoux zamilkł.

Besnou odczytał cenne zeznania, złożył dokument starannie i schował go do kieszeni surduta.

(Ciąg dalszy nastąpi).

36-letni Józef Lutostawski, agronom i 45-letni Marian, byli znani w Warszawie w szerokich kręgach inteligencji z bardzo rozległej działalności społecznej. Zwłaszcza Marian Lutostawski, odznaczający się niepospolitą energią, wiele zdziałał w Macierzy Szkolnej, oraz w Tow. Piswów Szkolnych. Z gorliwością pracował również w towarzystwie techników.

Po wyjeździe do Rosji obaj Lutostawscy pracowali intensywnie w Polskim Centralnym Komitecie Obywatelskim. Obaj należeli do kierowników tego komitetu, który wiele zdziałał w celu poprawy losu nieszczęśliwych uchodźców.

Po przyjęciu do władzy bolszewików, zostali natychmiast uwięzieni. Śmierć Lutostawskich wywołała w całej Warszawie ogromne wrazenie.

Kurier warszawski donosi: Rząd polski polecił swemu mężowi zaufania w Berlinie, aby niezawisłe od protestu reprezentanta Rady Regencyjnej w Moskwie Lednickiego za pośrednictwem Ministra spraw zagranicznych w Berlinie wyraził Radzie Komitetów Ludowych protest i oburzenie Rady Regencyjnej i społeczeństwa polskiego z powodu dokonanych na rozkaz rządu bolszewickiego wyroków śmierci na braciach Lutostawskich i innych Polakach.

Ubiegłej niedzieli odbyła się w Warszawie uroczystość wmurowania tablicy pamiątkowej na cześć ks. Baudouina, założyciela pierwszego domu podrzutek w Warszawie. Z tego powodu pisma warszawskie przypominają szczegóły z życia tego zasłużonego filantropa:

Piotr Gabryel Baudouin, urodził się 5 kwietnia 1689 w Avesne we Flandryi. Po krótkiej służbie w wojsku francuskim, wstąpił on do zakonu OO. Misyonarzy, założonego — tak samo jak zakon Sióstr Miłosierdzia — przez św. Wincentego i Paulę. Obydwa te zgromadzenia, sprowadzone przez królową Ludwikę Maryę, miały już klasztory w Warszawie, ale zasiły się jeszcze przyjeźdnymi z Francji. I ks. Baudouin w r. 1718 znalazł się w Warszawie i został profesorem teologii w seminarium św. Krzyża, oraz spowiednikiem Sióstr Miłosierdzia. Z fundacji królowej posiadały one na Tamce zakład św. Kazimierza do wychowywania ubogich sierot płci obojej. Zajmując się, jako ojciec duchowny zakonnic, sprawami owego przyzutu, ks. Baudouin ujrzał jego niedostateczność i przedsięwziął otworzyć nowy. Jakoż dokonał tego w r. 1736, nabywszy dom na Soleu. W r. 1736 mieściło się już w nim 48 niemowląt, przeważnie podrzutek, pod opieką księży i zakonnic, lekarza i mamek. Dary dobroczyńców, a zwłaszcza zapis wsi Kreczki przez Urszulę Czerwińska, kasztelanową małogojską, umożliwił ks. Baudouinowi rozszerzenie zakładu i przeniesienie go w r. 1741 do nowego zakupionej kamienicy na Krakowskim Przedmieściu, wprost kościoła św. Krzyża. Kiedy i ta siedziba okazała się za szępną, na ustąpionym sobie placu Misyonarskim (później Wareckim) w r. 1754 założył podwaliny pod budowę wielkiego szpitala łącznie z domem wychowawczym podrzutek. Dzieło, na wielką stopę śmiało zakreślone, pomimo poparcia króla i możnych, posuwało się powoli. Poświęcenie kapłcy szpitalnej pod wezwaniem Dzieciątka Jezus nastąpiło dopiero w r. 1762, poczem ks. Baudouin wyrzył już nad wrotami zakładu słowa psalmisty: „Ojciec mój i matka opuścili mnie, a Bóg przyjął mnie do siebie“. Dopiąwszy celu życia, ks. Baudouin zgasł cicho w gmachu przy spożyciu, 10 lutego 1768. Truńna jego spoczęła w podziemiach kościoła św. Krzyża, pod ołtarzem św. Wincentego.

Dzieło ks. Baudouina stało się wzorem dla innych szpitali warszawskich i wogóle polskich, dało popęd do naprawy i ulepszeń. Komisje dobrego porządku po miastach, tudzież umyślna deputacja szpitalna, powołana przez Sejm czteroletni, przysłały z pomocą zakonom i bractwom i wejrzały w stan, fundusze i potrzeby szpitali. W r. 1791 Rzeczpospolita Polska posiadała 498 szpitali na 5620 osób z kapitałem 2,619,550 złp. i dochodem rocznym 466,035 złp. Deputacja miała się zająć reformą szpitali i pomnożeniem ich dochodów. Rozbiór Rzeczypospolitej unicestwił zabiegi ówczesne.

Dnia 15 b. m. rozpoczął się sezon w Teatrze Polskim w Warszawie, pozostającym znów pod kierownictwem dyr. Szyfmana. Kierownictwu tej pierwszej polskiej sceny udało się tym razem zebrać zespół tak świetny, jakiego — o ile się zdaje — nie ma w obecnej chwili żaden teatr polski.

W lecie b. r. wrócił z uchodźstwa do Warszawy cały szereg wybitnych aktorów, których większość znalazła pole pracy na deskach teatru.

Wśród personelu widnieją pierwszorzędne nazwiska aktorskie: Kamińskiego, Osterwy, Leszczyńskiego, Brydzińskiego, Jaracza,

Zielińskiego, Nowakowskiego, Węgielki, Mazyńskiego. Z kobiet Majorowiczównę, Gellównę, Osterwinę.

W dziennikach warszawskich czytamy: Artysci dramatyczni nie mogą narzekać na okropności wojny. Nigdy bodaj w normalnych warunkach nie cieszyli się takim wzięciem nietylko u publiczności, ale i u przedsiębiorców.

Przed krótkami sądowymi rozegrał się już szereg procesów na tle podkupowania artystów przez konkurujące przedsiębiorstwa widowiskowe.

Dotychczas dotyczyło to głównie modnych obecnie kabaretów, lecz obecnie przyszła kolej i na sceny poważne. W dniach najbliższych rozważana będzie przez sąd okręgowy sprawa, wytoczona przez Zrzeszenie artystów Teatru Rozmaitości przeciw znanemu artyście p. Jerzemu Leszczyńskiemu o zasądzenie kary wadywalnej w kwocie 2250 marek za niedotrzymanie umowy uczestnictwa w trupie Teatru Rozmaitości i zaangażowanie się do Teatru Polskiego.

P. Leszczyński miał pobierać w Teatrze Rozmaitości 850 marek miesięcznie, p. Szyfman widocznie ofiarował mu więcej.

Jeszcze przed wybuchem wojny wykryto w Ozorkowie kilka źródeł gorących. Oczywiście wojna przeszkodziła zajęciu się tą sprawą, którą dopiero teraz się zaopiekowano: urządzono mianowicie kąpiele ciepłe, z których ludność bardzo chętnie korzysta. — Wystane swego czasu próba wody do analizy do Petersburga stwierdziły, że woda ta ma własności lecznicze i zastępuje kaukazki „Narzan“ — źródła takich jest w Ozorkowie dwanaście.

Uniwersytet w Lublinie.

Zupełnie niespodziewanie rozeszła się przed dwoma tygodniami wiadomość o mającym powstać w Lublinie „uniwersytecie katolickim“ na wzór uniwersytetów istniejących w Lovanium, Fryburgu, wielu miastach Francji (Paryż, Lille etc.), Ameryki, Irlandii (Dublin). Inicytorem tej myśli i organizatorem przyszłej wszechnicy jest ks. Idzi Radziszewski, doktor filozofii uniwersytetu w Lovanium, petersburski, magister teologii autor kilku prac teologicznych i filozoficznych, redaktor „Ateneum Kapłańskiego“ i rektor akademii petersburskiej w ostatnich 4 latach. Korzystając z bytności jego w Warszawie, zamieszkała z *Kurierem War.* następujące autentyczne informacje o genezie i o ustroju planowanej wszechnicy, podane mu przez ks. Szkopowskiego.

Uniwersytet ma być utrzymywany kosztem prywatnym. Ponosić koszty zobowiązał się p. Karol Jaroszyński, znany przemysłowiec kresowy, którego majątek obciążają na wiele milionów, człowiek w sile wieku (około lat 40), który będzie miał czas zrealizować swoje obietnice. Ufundował w Petersburgu dom dla młodzieży polskiej pod nazwą „Zgoda“, w którym młodzież ma sale zebrania, wykładowe, teatr i t. d. Przez czas dłuższy dawał skautom całkowite utrzymanie, ratując w najcięższych terminach. Prócz tego rozdaje dużo pieniędzy na szkoły, ochrony, przytułki. Przekonał jest katolickich, Polak nie uznający żadnych kresowych separatyzmów.

Dawna i bliska zażyłość z ks. prałatem Radziszewskim dała początek inicytywom o iście amerykańskim rozmachu, a mianowicie: ofiarodawca funduje uniwersytet, więc: gmachy, sale, laboratoria, wszelkie gabinety z wszelkiego rodzaju potrzebami utensyliami, narzędziami, pomocami naukowymi i t. p., słowem wszystko.

Gdy szło o wybór miejsca, to przeważał Lublin. Ma tradycję historyczną; miasto zaś samo nie jest zawiłe, w którym młodzież nie będzie miała zbytku rozróżnień, szkodzących studyum, a nie zamale, gdyż posiada szpitale, potrzebne dla studiujących medycynę i sady, dobry teren doświadczalny dla adeptów prawa, jako zaś placówka, na wschód wysunięta, ma specjalne znaczenie, o którym tu rozwodzić się nie potrzeba.

Statut jest, pod względem formalnym, jeszcze niezupełnie skończony, więc Ministerstwo oświecenia tylko tymczasowo udzieliło pozwolenia na otwarcie. Nie nosi on specjalnie charakteru wyznaniowego. Jednakże ofiarodawca oddaje uczelnię pod opiekę episkopatu polskiego, który mianuje każdorazowego rektora, niekoniecznie księdza.

Pierwszych profesorów wybierze uproszona Akademia w Krakowie i Uniwersytet Jagielloński, następnym będzie wybierał Senat Uniwersytecki. Rzym otwiera erekcję. Prócz tego stosunek do Ministerstwa układa się na warunkach prawa istniejącego, jako do najwyższej władzy oświatowej, jak to się dzieje gdzieindziej.

W przyszłości powstanie przy Uniwersytecie „Instytut pedagogiczny“, którego znów fundatorem jest p. Franciszek Skąpski, inżynier, zamieszkały w Petersburgu, współwłaściciel petersburskiego Tow. akcyjnego „Strotiel“ człekwiek przekonany katolickich, dobry Polak, wydający duże sumy na cele polskie i oświatowe, kulturalne i dobroczynne.

Przy „instytucie“ ma powstać: gimnazjum męskie i żeńskie, wzorowe seminarium nauczycielskie i szkoła początkowa, jako pole doświadczalno-pedagogiczne na wzór sławnego *Seminarium praeceptorum* w zakładach Francka w Halli. Do instytutu będą mogli uczęszczać studenci uniwersytetu i eksterniści z odpowiednimi kwalifikacjami.

O do stosunku wydziału teologicznego lubelskiego do warszawskiego, to konkurencji nie będzie, gdyż w Warszawie przeważają nauki teologiczne: teologia moralna, dogmatyczna, biblijka itp. W Lublinie będą przeważały: prawo kanoniczne, rzymskie, polskie, moralne, socjologia, patologia, archeologia, historia sztuki chrześcijańskiej i kościoła w Polsce.

W jakim stadium są przygotowania? Rząd austriacki obiecał ustąpić zabudowań wojskowych w Lublinie, które są w dobrym stanie i jako siedliska tymczasowe przed zbudowaniem własnych gmachów najzupełniej wystarczą. Przytem są w projekcie bursy dla studentów i różne pomoce dla niezamożnych, gdyż samo miasto będzie nie-szczególnym terenem zarobkowym dla uczącej się młodzieży.

W najbliższych dniach rozpoczyna się zapisy studentów, a otwarcie — w pierwszych dniach listopada.

Papier dziś a ongi.

Wojna przypawiła nas o liczne braki. Nawet dziedzina, z której rozechodzi się światło kultury, nie ustrzegła się od uszczuplenia wojennymi czasami wywołanych. Wydawnictwa n. p. przepłacać muszą papier, a jeszcze i za drogie pieniądze wydobycie go nieraz łączy się z nielada trudnościami.

Kiedy więc tak cennym i poszukiwanym artykułem stał się papier, nie od rzeczy może będzie zajrzeć do jego historii. Oto, jak — w *Głosie Narodu* — główne jej zarysy kreśli dr. J. Skulski:

Chiniecycy znali papier jeszcze na 100 lat przed Chr. i wyrabiali go według własnego sposobu z bawełny, słomy ryżowej, z bambusowej trzciny, z kory drzewa morwego i t. d. Z papieru wyrabiano od dawna w Chinach chustki do nosa, obrębia pokojowe i do okien zamiast szyb, parasole, a nawet ubrania. W starożytności wyrabiano także papier w Egipcie z różnych krzewów i roślin, a szczególnie z rośliny papyrusa. W Europie znano papier bardzo dawno; zaczęto zaś go wyrabiać na sposób chiński w IX. wieku, po największej części wszakże sprowadzano go z Egiptu, względnie od Arabów. Pierwsi Włosi zaczęli wyrabiać papier ze szmat, a Niemcy rozpowszechnili go, posiadając na swych ziemiach dostateczną ilość tego materiału. Pierwsze fabryki powstały w Niemczech w r. 1307; z czasem najlepiej rozwinał się ten przemysł na Śląsku.

Według Leliewala powstały w Polsce z końcem XIV w. pierwsze fabryki papieru i rejestra skarbowe Jagielly wspominają w 1394 r., że za 4 libry papieru do przepisywania ksiąg zapłacono mistrzowi Bartłomiejowi, rektorowi szkoły P. Maryi sandomirskiej 8 skojców. W XV w. istniała papiernia we Wrocławiu, a w początku XVI w. w Miechowie i Krakowie, gdzie w r. 1535 płacono za ryż papieru od 22—34 groszy. W r. 1573 żył w Krakowie jakiś Wawrzyniec, papiernik, który dostarczał papieru dla miasta Lwowa, dopóki nie założono papierni w Busku.

Ilość papierni w Polsce dowodzi, że za czasów Rzeczypospolitej rozwinął się na naszych ziemiach przemysł ten bardzo szybko i pomyślnie.

Z początkiem XV w. istniała papiernia w Lublinie, w Prądniku duchackim i w Mogile pod Krakowem. Konstanty Horszowski w dziele swem: „Obraz życia i zasług opatów mogielskich“, opisuje rozmiary i zakres tej produkcji w Mogile.

W r. 1522 założono papiernię w Wilnie, w Balicach, później w Warszawie i wielu innych miejscowościach w Polsce, jak tego dowodzą liczne i różne znaki wodne na ówczesnym papierze, przedstawiające herb szlachty polskiej, rozwijającej ten przemysł w kraju.

W XVI i XVII w. powstają bardzo liczne papiernie w Polsce, jak w Gdańsku, Kiejdanach, Nieswieżu, Krakowie obok Żółkwi, Zamościu, Brzechowicach pod Lwowem, i innych miejscowościach.

W XVIII w., gdy wzmożyła się potrzeba papieru, wznosiła także liczba papierni w Polsce i założono nowe w Bydgoszczy, w Ojcowie, na Prądniku obok Krakowa, w wielu miejscowościach w Płockiem, Lubelskiem,

w Postawach Tyzenhauza, Jeziornej na Mazowszu, Korytnicy ks. Lubomirskich, którzy przedewszystkiem popierali rozwój przemysłu w Polsce, Radostowie, Supraślu pod Prenami, Łomży, Stredlonie koło Berdyczowa, Mędrowie, Mostkach, Suchowie itd.

Z upadkiem Rzeczypospolitej upadł przemysł polski. Powstawały nowe fabryki kapitałem obcym, wyzyskując dawne urządzenia, budynki i rynki zbytu z wielką szkodą społeczeństwa naszego.

W XIX w. zniknął szybko przemysł czysto polski, a więc i papiernie, a powstały nowe w Białem Błociu, w Busku, Czerechanach, w mieście Częstochowie, w gub. piotrkowskiej, we Fudnie, Geryniu koło Stryja, Hucisku koło Złoczowa. W Sasowie koło Złoczowa założono w 1865 r. wielkie papiernie przy pomocy obcego kapitału.

Według urzędowych wykazów z 1884 r. istniało w samem Królestwie Polskiem 33 papierni w owym czasie.

Niekorzystne stosunki ekonomiczno-polityczne, a przedewszystkiem utrata niepodległości, wpływy ujemne w zaborach, przewrót wewnątrzny, który zmniejszał szybko polski stan posiadania, sprawiły, że nasze społeczeństwo, nawykłe do ostrej krytyki polskiej gospodarki, zapomniało o przeszłości lepszej, stało się ekonomicznie biernem (szczególnie w Galicji) i inicytywa na polu przemysłu i handlu przeszła szybko w ręce napływającego warko obcego kapitału i żywiło, szerząc wśród Polaków przekonanie, że nie posiadamy zdolności do tworzenia swojskiego przemysłu, a poprzec go możemy jedynie, jako siły robocze.

KRONIKA.

Lwów, 13 września 1918.

Kalendarz.

Sobota (14 września):

Podwyższenie św. Krzyża. — 1 Sept. Symeona. — Ziemiomysła.

Wschód słońca o godzinie 5:36 rano, zachód 6:19 wieczorem.

Temperatura o godzinie 12 w południe +17 Cel.

— Komenda armii poszukuje niezadowolonych do służby frontowej oficerów, którzy są fachowcami z zakresu przemysłu spedycyjnego.

Zgłoszenia przyjmuje Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie, przy ulicy Akademickiej 1. 17.

— Z poczty. Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa handlu można w obrocie z Niemcami używać nadal druków z wydrukowanymi już znaczkami pocztowymi przycem różnicę powstałą z podwyższenia należytości pocztowych należy wyrównać przez nalepienie lub dodrukowanie osobnego znaczka pśpiesznego (Bilmarke) wartości 2 halerzy.

— W celu nadania zapomóg z fundacji jubileuszowej urzędników sądowych okręgu c. k. Sądu krajowego wyższego we Lwowie za rok 1918 ogłasza się konkurs z terminem do wnoszenia podań do 15 października b. r. Do korzystania z zapomóg z tej fundacji są uprawnione wdowy i sieroty po najuboższych urzędnikach sądowych IX., X. i XI. klasy rangi, w pierwszym zaś rzędzie te, które prócz normalnych poborów pensyjnych nie mają żadnej innej materyjalnej pomocy.

Podania opatrzone w świadectwo ubóstwa i dokumenty wykazujące, że mąż, względnie ojciec był urzędnikiem sądowym jednej z powyższych klas rangi w okręgu Apelacji lwowskiej należy wnieść w oznaczonym terminie wprost do protokołu podawczego c. k. Namiestnictwa. Podania wniesione w innej drodze lub po upływie terminu konkursowego, lub też nie odpowiadające warunkom konkursowym nie będą uwzględnione.

— „Sokół Macierz“ zawiadamia, że wpisy do organizacyi skautowej trwają od 15 do 30 września b. r. w izbie Komendy skautowej ul. Zimorowicza 1. 8 od 6-tej do 7-mej godziny codziennie wieczorem.

Uczniowie chcący należeć do organizacyi winni wykazać się pozwoleniem swych rodziców, lub opiekunów.

— Zbiórka na kolonię wakacyjną T. N. S. W., odbyta dnia 3 b. m. przyniosła dochód 3918 kor. 36 h.; po potrąceniu kosztów w kwocie 507 kor. 20 h. pozostaje na pokrycie deficytu kolonii 3411 kor. 16 h.

Zarząd główny Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych składa serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy łaskawie pomagali do osiągnięcia tak stosunkowo dobrego wyniku zbiórki.

— Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie nadsyła nam następującą notatkę: Z inicytywy Krajowego Związku Straży pożarnych a staraniem Wydziału Rady powiatowej odbył się w szóstym tygodniu w Drohobyczu powiatowy kurs pożarnictwa. — Kurs prowadzono przez dyr. Bolesła-

wa Wójcikiewicza trwał 4 dni, na który mimo utrudnionych obecnie warunków przybyło 20 uczestników. Przyniesie on bezwzględnie wielkie korzyści dla powiatu, który ustawicznie zagrożony jest katastrofą pożarów, albowiem z powodu różnorodnych przedsiębiorstw naftowych każda niemal gmina dla siebie tworzy osobny wulkan.

Przeprowadzony pod kierunkiem dyr. Wójcikiewicza popis i egzamin ustny udowodnił, iż energiczna i nader umiejętnie prowadzona przez kierownika nauka, wydała nadzwyczajne rezultaty, albowiem wszyscy uczestnicy wykonali ćwiczenia znakomicie a na zadawane im pytania, odpowiadali ze zrozumieniem i rzetelnie.

Przyznać należy, że Rada powiatowa w Drohobyczu dokłada zawsze wielkich starań w kierunku rozpowszechnienia wiedzy pożarnictwa w powiecie, co należy zawdzięczyć niezmordowanej pracy marszałka Chłapowskiego i sekretarza Kultysa.

Sprawa kursów pożarnictwa niepowinna być obojętną i innym powiatom tembardziej, kiedy dziś niemal wszystkie obywatelstwo z pożarnictwem czynnikami powołane są do szeregów wojskowych a gminy miejskie i wiejskie pozostają bez żadnej obrony pożarnej, to wyszkolenie nowych zastępów okazuje się niezbędną koniecznością.

Odbudowę pożarnictwa zajęło się bardzo energicznie c. k. Namiestnictwo (C. O. G. S. L.) które w tym celu mianowało osobnego eksperta pożarnictwa w osobie p. Wójcikiewicza i przyznaje każdej Straży pożarnej przybory pożarne w naturze, o ile ta jakiegokolwiek szkody w tej gałęzi poniosła a obecnie wykazuje zdolność obsłużenia i konserwowania przyznanych jej przyrządów.

Kursa pożarnicze leżą tedy tak w interesie poszczególnych gmin jak i całego kraju, wobec czego śladem Drohobycza powinny pójść i inne powiaty.

— Na dochód inwalidów, wdów i sierot legjonowych odbędzie się zbiórka w niedzielę 15 b. m. Ofiarą publiczność zapewne nie uchyli się od datków na cel tak konieczny, leżący nam wszystkim tak na sercu, a potrzebujący ciągłej pomocy społeczeństwa. Wszyscy chcący wziąć udział w zbiórce, będą łaskawi zgłosić się po puszkę w lokalu „Pracy narodowej kobiet polskich“ — ulica Sokoła l. 1 I. piętro w sobotę między godziną 5—8 wieczorem.

— W zakładzie Maryi Frenklówny ul. Mochnackiego 38, wpisy do gimnazjum, liceum i na kursa uzupełniające od godz. 12—1 i od 3—4.

Liczba uczennic ograniczona.

— Nagły zgon. Na pl. Gołuchowskich zachorował wczoraj Zygmunt Türk, kupiec, zamieszkały przy ul. Furmańskiej. Policjant sprowadził dorożkę aby zawieźć ciężko chorego na stację ratunkową. W drodze na plac Strzelecki Türk wyzionął ducha.

Lekarz dzielnicowy dr. Jaszczurowski stwierdził śmierć wskutek krwotoku wewnętrznego na tle gruźliczym.

— Dwie siostry 13 letnią Michalinę i 10 letnią Wandę Fartuszynskie, które wczoraj przyjechały z Rzeszowa do Lwowa i błądziły po dworcu kolejowym szukając swych krewnych, oddano do komisaryatu II. dzielnicy.

— Olbrzymia kradzież. Dyrekcja policyi ogłasza: W nocy z 8 na 9 września b. r. na szkodę firmy Stanisława Wrońskiego pod l. 10 przy placu Maryackim skradziono: płaszcz z baranów perskich obłożony tunakami, płaszcz z baranów perskich o koźnierzu skankowym, płaszcz aksawitny podbity nurkami, futro męskie skankowe, żakiet krymski o koźnierzu z gronostajów, żakiet krymski z takim koźnierzem, buty wysokie z cholewami, ogólnej wartości 62.000 koron.

Uprasza się Zakłady Zastawnicze i p. Kupców o przyznanie zgłaszającego się celem sprzedaży lub zastawu wyżej wymienionych przedmiotów i zawiadomienie organów bezpieczeństwa.

— Gazety krawieckiej Nr. 6—7 wyszedł z druku i zawiera „Krawiectwo dawniej a dzisiaj“, rysunki kroju i różne informacje zawodowe. Prenumerata 5 kor. do końca roku. Adres Redakcyi Kraków, ul. Mikołajska l. 24.

— Straszny wypadek. Z Węgierskiej Górki donoszą o strasznym wypadku, jaki się tam wydarzył w hucie, będącej własnością Towarzystwa niemieckiego (Oester. Berg und Huttenwerks-Gesellschaft.)

Oto we wtorek 3 b. m. przed południem mieli ludzie odlać wielki walec dla papierni w Zabłociu koło Żywca i wiali do formy około 2000 roztopionego żelaza.

Czy to forma była stara i niedobra, czy też majster Leber, mało pilnował wszystkiego, dośną na tem, że to żelazo roztopione ze straszną siłą w górę z hukiem wyleciało, a potem w dół opadło i zalało siedmiu ludzi, przy tem pracujących. Pięciu z nich: Żywek Tomasz, Jarco Jakób, Kaleta Maciej, Juracek Jan, Dyrłaga Wojciech — została prawie zupełnie tem żelazem zalanych. Żyjących ich jeszcze wy-

dożyto — czekali około 4 godziny na lekarza, obłupieni ze skóry i strasznie poparzeni.

Potem nocą już odesłano tych pięciu na furach do szpitala w Żywcu. Dwóch z nich zmarło i pochowano ich przy ogromnym tłumie ludzi w niedzielę 8 b. m., trzej zaś Kaleta, Dyrłaga i Juracek, dogorywają w szpitalu w Żywcu.

— Aresztowanie polskiego szampiona w Ameryce. Niedawno doniosły dzienniki, że Władysław Cyganiewicz został w Ameryce uwięziony i wkrótce potem wypuszczono go na wolność. Obecnie nadchodzą następujące szczegóły o tej sprawie.

Władze amerykańskie w Bostonie uwięziły Władysława Cyganiewicza pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Niemiec. W dniu 24 maja przewieziono go na wyspę Ellis Island pod Nowym Jorkiem. Po kilku dniach wypuszczono go na wolność za kaucją 10.000 dolarów. Rozkaz uwięzienia Cyganiewicza nadszedł do władz Bostońskich z Waszyngtonu z ministerstwa spraw zagranicznych.

Jak się okazało w śledztwie, aresztowano go na podstawie niecnego oszczerstwa jego przeciwnika znanego szampiona niemieckiego nazwiskiem Lurich. Lurich miał zaprzysiądź, że zgubi Cyganiewicza, którego nie mógł pokonać. W końcu dodać należy, że starszy brat Władysława, Stanisław Zbyszko Cyganiewicz leży w Samarze ciężko chory.

— Bandyta w roli hrabiego. Policji łódzkiej udało się w tych dniach ująć niebezpiecznego bandytę, który podawał się za hrabiego Potockiego, lub za właściciela dóbr ziemskich Chrzyszowskiego.

Jak się okazało, owym „hrabią“ był znany w sferach złodziejskich opryszek „Antek“ Jendrys, który przed trzema miesiącami powrócił z katorgi syberyjskiej, dokąd go zesłano wskutek wyroku sądowego. Miał on odbyć dziesięć lat robót ciężkich za morderstwo. Obecnie Jendrys „wyszlachetniał“ o tyle, że ofiar swych nie mordował, lecz spał je do nieprzytomności podczas inscenizowanych przez siebie orgii, a następnie obrabowywał do ostatniego grosza.

— Przedsiębiorczość Polaków w Kijowie. Jak donoszą z Kijowa do dzienników lwowskich, zjeżdżają obecnie do Kijowa z różnych stron działacze przemysłowi i finansowi i zakładają różne trusty i syndykaty.

Największe zainteresowanie budzą przedsiębiorstwa węglowe, a także cukrowe. Przybywa między innymi do Kijowa znany przemysłowiec polski, Karol Jaroszyński i organizuje wielkie przedsiębiorstwo pod nazwą „Kijów“ z kapitałem zakładowym 1 miliona karbowanów.

Kronika zagraniczna.

* **Lotnik za dziesięć fenigów.** Kilka berlińskich hoteli i pensjonatów miało w ostatnich dniach niemało kłopotu z jednym z swych gości, którego wszędzie nadzwyczaj honorowano, a który zgotował na koniec gorzkie rozczarowanie.

Młody ten człowiek zjechał najpierw do jednego z pierwszorzędnych hoteli berlińskich. Był ubrany w obcisły mundur porucznika ces. niem. floty lotniczej, pierś jego zdobił brązowy żelazny I. klasy i austriacki złoty medal walczności. Opowiadał wiele i chętnie o swych losach i o niebezpieczeństwie swej służby. Gdy wychodził, pozostawiał w swym pokoju na stole emblematy lotnicze i rozpoczęty rękopis pamiętnika.

Telefonem posługiwał się dziennie kilkakrotnie, rozmawiając z parkiem lotniczym. Wogóle robił wrażenie najporządniejszego i najdzielniejszego lotnika w całym państwie bojaźni łożej.

Przedstawiał się swem rodowem nazwiskiem hrabiego Bodo von Blumenau. Był naturalnie właścicielem wielkich dóbr, z których dochody nie przychodziły jednak jakoś regularnie, bo „począł powioliła je prawdopodobnie na front“, z kąk niedawno został odkomenderowany do Berlina.

Wobec tego korzystał z kredytu, którego mu chętnie udzielano i to nie tylko u gospodarza hotelu, lecz i u służby, u pokojówki i u portyera. Również rachunek hotelowy i restauracyjny czekał na uregulowanie dopóty, dopóki zdolny lotnik i hrabia nie... ulotnił się bez śladu, zabrawszy z sobą na pamiętkę klejnoty i przedmioty wartościowe innych gości hotelowych. „Dostojny gość“ przeniósł się teraz do innego hotelu, ztamtąd do pensjonatu, poczem znów pod nazwiskiem hrabiego Bodo von Blumenau zameldował się jeszcze w innym hotelu berlińskim. Tam go dopiero odkryła policja. „Hrabiego“ aresztowano i rozpoznano w nim 19-letniego pomocnika marynarskiego Emila Blumenau, desertera z niem. armii, przy którym znaleziono książeczkę „Universalbibliothek“ p. t. „Jak zostaną lotnikami“, za 10 fenigów. Z niej prawdopodobnie czerpał swe wiadomości lotnicze.

Notatki literacko-artystyczne.

(mre) **Pamiętnika Literackiego** zeszyt podwójny, pierwszy i drugi, ukazał się dopiero teraz ze znacznym opóźnieniem. Nie zawiniła tu bynajmniej redakcja kwartalnika, która ze znaną sumiennością i zapobiegliwością przygotowała na czas cały materiał, zawinił brak papieru, którego troską napełnia w obecnych ciężkich wojennych czasach wszystkich wydawców i nakładców.

Redakcja *Pamiętnika* donosi z zadowoleniem, że zdołała sobie zapewnić odpowiedni przydział papieru na rok cały, więc i jej wydawnictwo, t. k. bardzo ciekawe, pożyteczne i konieczne, nie dozna już zwłoki ani przerwy.

Omawiany bogaty zeszyt *Pamiętnika* rozpoczyna niezwykle interesująca dłuższa rozprawa dr. Henryka Życyńskiego p. t. „Badanie nad historią estetyki i teorii literatury w Polsce. Część I. Estetyka *Pamiętnika Warszawskiego* (1815—1822). Z kolei następuje studjum Zygmunta Matkowskiego: „Cervantes w Polsce. Don Kichot a Dziady wileńsko-kowieńskie“, oraz szkic literacki przedwcześnie zmarłego dr. Bronisława Czarnika p. t. „Wiersz Ujejskiego“.

W dziale „Notatki“, zazwyczaj przynoszącym nam drobiazgi naprawdę ciekawe, znajdujemy i tym razem artykułki, godne pilnej lektury. Dr. Roman Pollak podaje garść uwag w formie poetyckiej przekładu „Gottfreda“ Tassasa Kochanowskiego; Wiktor Hahn pisze w sprawie daty pierwszego wydania „Myśli w pismach polskich“ Adama księcia Czartoryskiego: Władysława Barowy wyławia echa Szekspira w „Anhellum“; dr. Stefan Kołaczowski podkreśla pierwiastki tragizmu w „Legendzie“ Wyspiańskiego.

W dziale „Materiały“ omawia Kazimierz Szwarzenberg Czerny odnaleziony w sztambuchu Faustyny K., znajdującym się w bibliotece imienia Łopacińskiego w Lublinie, nieznaną utwór Antoniego Malczewskiego p. t. „Wiersz pisany z Wołynia do Chodkiewicza przez A. Malczewskiego“. Do twórczości autora „Maryi“ posiadamy tak mało materiału, że każda zdobycz na tem polu stanowi dla budujących literatury fakt niezwykle pożyteczny. więc i drobiazgi, ogłoszone obecnie drukiem obudzi niezawodnie znaczne zainteresowanie.

Zeszyt *Pamiętnika* uzupełnia bogaty, z powagą i bezstronnością traktowany przez grono autorów dział recenzyj i sprawozdań; dalej niestety obfita wiązanka wspomnień pośmiertnych; wreszcie sumiennie opracowane wiadomości bibliograficzne.

Z teatru miejskiego donoszą: Dziś po raz pierwszy zabawna krotchwila oryginalna Stefana Krzywoszewskiego p. t. „Głuszc“ w wyborowej obsadzie ról. Sztukę przygotował nowoangazowany na lwowską scenę artysta i reżyser p. Ludwik Czarnowski, który dotychczas pracował na scenie krakowskiej i w ostatnim roku był kierownikiem i głównym reżyserem w tamtejszym miejskim teatrze powszechnym. P. Czarnowski wystąpi równocześnie w „Głuszc“ w jednej z głównych ról. „Głuszc“ grany będzie po raz drugi w przyszły poniedziałek, a następnie we środę.

Na przyszły piątek zapowiada repertuar czwarte z rzędu przedstawienie „Sowizdrzał“ w Banikiewicz, które musiały zejść chwilowo, w pełni powodzenia z afizy z powodu choroby p. Rasińskiego. Następnie grana będzie świetna komedia Fredry „Mał i żona“ w kenterownym wykonaniu pp. Barwińskiego, Janikowskiej, Nowakiego i Trąpszo wraz z „Odludkami i poetą“, poczem wejdzie na repertuar, jako pierwsza premiera tłumaczona „Monna Vanna“ Maeterlincka.

W dziale operowym grana będzie w dalszym ciągu „Goplana“ naprzemian z „Otellem“ Verdiego, który w najbliższym czasie wchodzi na repertuar, a w dziale operetki „Nietoperz“ Straussa.

Repertuar Teatru miejskiego.

Dziś w piątek, 13 września o godzinie 7 wieczorem po raz pierwszy „Głuszc“, krotchwila w 3 aktach Stefana Krzywoszewskiego. — W sobotę, 14 września o 3 popołudniu dla młodzieży szkolnej „Dożywocie“, komedia w 3 aktach Aleksandra Fredry. — W poniedziałek, 15 września o 7 wieczorem „Wesoła wdówka“, operetka w 3 aktach Franciszka Lehara. — W poniedziałek, 16 września o 7 wieczorem „Głuszc“, krotchwila w 3 aktach Stefana Krzywoszewskiego. — We wtorek, 17 września o 8 wieczorem „Goplana“, opera romantyczna w 3 aktach, 6 odsłonach, Władysława Żeleńskiego. — We środę 18 września o 7 wieczorem „Głuszc“, krotchwila w 3 aktach Stefana Krzywoszewskiego.

Tymczasowa Rada miejska.

Wczorajsze posiedzenie tymczasowej Rady miejskiej odbyło się przy słabym udziale radnych; obrady trwały niespełna półtorej godziny.

Komisarz rządowy dr. Stesłowicz zagał posiedzenie zdaniem sprawy z wyniku deputacji, która udała się onegdaj do P. Namiestnika i przedstawiła mu sprawę zamknięcia miasta dla dowozu produktów spożywczych, dalej przydzielenia konfiskowanych towarów starostwom, wreszcie sprawę wolnego wykupna zboża. P. Namiestnik, — oświadczył dr. Stesłowicz — przyrzekł sprawę powyższą przychylnie rozpatrzyć.

Rada miejska przyjęła sprawozdanie do wiadomości.

Następnie r. Laskownicki wniósł interpelację w sprawie wolności prasy i jakkolwiek sprawa ta nie leży ściśle w kompetencji Rady miejskiej, apelował do prezydium miasta, aby udało się do P. Namiestnika i w interesie ogólnym przedstawiło mu w jaki sposób prasa lwowska traktowana jest przez cenzurę.

Dr. Stesłowicz przyrzekł postąpić wedle intencji radnego Laskownickiego, a także poruszyć tę sprawę jako poseł w Radzie Państwa.

R. Breiter zwrócił uwagę na opłakane stosunki tramwajowe. Wozy są natłoczone publicznością, a każdy niemal wóz zepsuty, tak, że nie wytrzyma dłużej cigzaru. Przez natłok w wozach uszczupla się też dochody, gdyż konduktorzy nie są w możności pobrać od wszystkich opłaty. Mówca prosi, by komisya tramwajowa zajęła się energicznie sprawą i wystąpiła z wnioskami, któreby zapobiegły wstrzymaniu ruchu tramwajowego.

Dr. Stesłowicz wyjaśnia, że w innych miastach stosunki tramwajowe są o wiele gorsze, w każdym razie jednak prezydium miasta zajmie się tą sprawą.

R. ks. Leżo h ubski upominał się o jaknajrychlejsze dostarczenie nafty, która jest bardzo potrzebna, zwłaszcza dla uczniów, zmuszonych uczynić się wieczorami. W odpowiedzi na te zaznacza dr. Stesłowicz, że prezydium protestowało już przeciw zmniejszeniu przydziału nafty do połowy. Dyrekcje szkół powinny ze swej strony wnieść do prezydium miasta gremjalne żądanie, na którym oprócz się będą mogły dalsze starania prezydium miasta co do powiększenia przydziału nafty.

R. dr. Piepes-Poratyński postawił nagły wniosek, aby jedną z ulic nazwać imieniem Ludwika Kubali i w ten sposób zasłużonemu pisarzowi, z okazji 80 rocznicy jego urodzin, złożyć hołd i uznanie za pożyteczną pracę.

Nagłoś wniosek i wniosek jednomyślnie uchwalono.

Na przedłożenie referatu r. Bol. Lewickiego Rada uchwaliła wydzierżawienie gruntu miejskiego Zakładowi dla przemysłu rolniczego na cele przemysłowe.

R. Schneider przedstawił sprawę naprawy pomnika nad grobem s. p. Gustawa Fiszera, znakomitego artysty naszej sceny, który spoczął na ementarzyku towarzyszy broni r. 1863. Z pomnika tego skradziono przed wojną brązowy biust s. p. Fiszera. Obecnie uchwalono naprawić zniszczony cokół pomnika, a 500 kor. złożyć na książeczkę Kasy oszczędności i w stosownym czasie przyczynić się do kosztów zupełnego odnowienia pomnika. Następnie na wniosek tego samego referenta uchwalono pokryć z fund. gminy kosztą pogrzebu s. p. Anny Gostyńskiej, nieodżałowanej artystki lwowskiej sceny.

R. Szczurkiewicz zwrócił uwagę, że już dziś należy się zająć uporządkowaniem zniszczonego grobu s. p. Gostyńskiej. Referent przyjął tę uwagę i zarządzone zostanie naprawienie grobu.

R. Markowicz poruszył sprawę zajęcia się grobem zasłużonego prezydenta m. Lwowa dr. Tadeusza Rutowskiego. R. Markowicz przypomniał, że miasto po zgonie s. p. Rutowskiego podniosło myśl budowy pomnika; sprawa ta poszła jakby w zapomnienie.

Dłuższą dyskusję wywołał wniosek sekcji II. referowany przez r. Schneidra, aby sekcji tej poruczono załatwianie wniosków, zawieranie, rozwiązywanie i zmianę kontraktów, wreszcie zezwolenie na rozpoczęcie procesów. Sprzeciwili się temu wnioskowi radni Różański, Thullie i Włodzimirski, poczem wniosek odrzucono.

Na tem wyzerpano porządek dzienny i przystąpiono do posiedzenia tajnego.

Biskupstwo kamienieckie.

(Dokończenie).

Z następców — a przytaczamy tylko nazwiska głośniejsze: Jakób Bucacki herbu

Abdank, Podolanin, Rusin ze znakomitego domu, ostatni z tego rodu,łożył na budowę katedry i zamku kamienieckiego, czego pamiątką dzisiaj jeszcze widoczna na jednej z baszt twierdzy kresowej herb Abdank, przystrojony w infule i pastorał. Piotr Gamrat herbu Sulima, faworyt królowej Bony, późniejszy prymas, żadnych śladów nie zostawił po sobie na Podolu; też samo i Andrzej II. Kadwan Zebrzydowski.

Leonard Słońcewski, niesłusznie pomawiany o nowatorstwo, fundował w katedrze kamienieckiej kaplicę Pocieszenia, gdzie też ciało jego spoczywa. Jedną to z piękniejszych postaci na Podolu; słynął jako znakomity kaznodzieja na dworze króla Zygmunta Augusta, a jako dodatni rys charakteru świadczyć może i to, że na burzliwym Sejmie piotrkowskim obstawał gorąco za małżeństwem nieszczęśliwego monarchy z Barbarą Radziwiłłówną.

Marcin Abdank Białołbrzeski, przyjaciel trzech królów: Zygmunta Augusta, Batorego i Wależysza, nadto sprawami państwa zajęty, nie miał czasu interesować się powierzoną jego pieczęcią ożwiarnią. Upamiętnił się zamianą z Janem Zamoyskim podolskich dóbr biskupich na Pragę pod Warszawą, czem nie małą krzywdę wyrządził Kamieńcowi, biskupi bowiem kamienieccy odtąd radzi przesiadywali w nowo nabytej posiadłości tuż pod bokiem tronu, wyczekując tam u wielkiego ołtarza nowych zaszczytów, zamiast sprawować rządu u wschodniej ściany Rzeczypospolitej.

Wawrzyniec Grzymała Goślicki umarł jako biskup poznański 1607 roku. Luminarz to w Kościele polskim znaczny, mowca niepospolity, poseł do państw wielu. Jan IV. Andrzej Korczak Próchnicki, przywiódł z sobą do Kamieńca w roku 1608 OO. Jezuitów, którymi opiekował się nader troskliwie, nie zapominając przytem i o katedrze. Fundował klasztor Dominikanek w Kamieńcu, oraz inne kościoły na prowincyi. W r. 1614 przeszedł na arcybiskupstwo lwowskie.

Za rządów jego następcy, Macieja III. Pomian Lubieńskiego, spłonęła katedra w połowie czerwca 1616 roku. Umarł on jako prymas, arcybiskup gnieźnieński. Adam I. Nałęcz Nowodworski trafił na smutne czasy: pożary, morowe powietrze i obłężenie warowni przez Osmana. Pełnił niestrudzenie obowiązki kapłańskie.

Wojciech Koryciński herbu Topór, nie na Kresach nie zdziaławszy, przeszedł 1670 roku na arcybiskupstwo lwowskie. Za episkopatu Wespazjana Zadory Lanckorońskiego Kamieniec przeszedł pod panowanie półksięstwa. Trzej jego następcy: Jan VI. Pruss Czarnecki, Stanisław II. Zadora Wojeński i Jerzy Denhoff, wychowanie OO. Jezuitów i szczególny ich protektor, z kolei biskup krakowski, nie oglądali nigdy swojej diecezji, przesiadując na Pradze; dopiero za Jana Chryzostoma Gnińskiego, herbu Tarch, Turcy opuścili gród kresowy. Oczyszczenia jednak kościołów miejskich dokonał nie on sam, lecz ks. Dłużewski, sufragan chełmski, administrator *sede vacante* biskupstwa kamienieckiego 23 września 1699 roku. On to przyozdobił minaret przy katedrze znajdujący się, drewnianą statua Matki Boskiej. Gniński przybył do Kamieńca w rok prawie potem, d. 3 czerwca 1700, katedrę „rekonciliiował”, a po jej zupełnem uporawieniu, został do niej wprowadzony uroczystie.

Stefan z Rupniewa Szreniawa Rupniewski ogromne położył zasługi około odrodzenia diecezji po 27 latach tureckiej niewoli. Wjechał uroczystie na stolicę biskupią 29 czerwca 1717 roku i zaraz ją się pracy jak w mieście, tak i na prowincyi. Katedrę zastał w opłakanym stanie, więc na jej restaurację i wzniesienie wielkiego ołtarza wyłożył kilkadziesiąt tysięcy złotych; założył seminarjum i uposażył je funduszem, dworzec biskupi odnowił, jak również mieszkanie dla kanoników i wikaryuszów katedralnych. Ogólna ruina kościołów na prowincyi byłaby przeraziła mniej energicznego; ks. Rupniewski nie upadł na duchu: budował świątynie, innych do naśladowictwa zachęcając; rewindykował zaprzepaszczone fundusze, zakładał bractwa; wpływał na poturzoną nawiązką ludność. Słowem: był to dzielny nauczyciel ludu, krzewiciel katolicyzmu, kolonizator, prawdziwy pasterz swojej owczarni.

Znakomitym pasterzem był również Francisz k Poraj Kobielski, zapalony zwolennik Sasów. Wacław Hieronim Ogończyk Sierakowski skończył na arcybiskupstwie lwowskim. Na Podolu był niezwykle czynny, dobrą też pamięć po sobie zostawił. Zaczyn i wiele pobożny Mikołaj Jelita Dembowski, nominat — arcybiskup lwowski, wstawiał się urządzeniem słynnej dysputy frankistów z talmudystami. Adam III. na Kraśnem Krasynski nadto dobrze dziejom znany z Konfederacji Barskiej. W Kamieńcu przyjmował uroczystie swego przeciwnika politycznego, króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, a pamiątką owej chwili jest bramka, do obecnej doby istniejąca u wej-

ścia na dawny ementarz katedralny z głównego rynku.

Roman Michał „graf“ Sierakowski, kapłan smutnej bardzo sławy, pieczeniarski, kłobocznik i karciarz, jedynie dla kontrastu ze swoimi zacnymi poprzednikami i następcami może być tu wymieniony. Obdarowany hojnie przez cara Aleksandra I., umarł w 1802 roku.

Za panowania rosyjskiego rządzący diecezją kamieniecką: Jan VII. od Krzyża Dembowski, berbu Jelita, człek skołatany wiekiem i przeciwnościami, nie mógł zbyt energicznie stawać w obronie praw krzywdzonego przez nowych władców Kościoła katolickiego na Kresach. Umarł 1809 r.

Franciszek II. Borgiasz Łukasz Machwicz Mackiewicz, do 1817 biskup sufragan; w wspomnianym roku odbył uroczysty wjazd na stolicę, witany przez prezydenta miasta Grzybowskiego, — którego wierną, a charakterystyczną wielce podobizną przekazał nam Mateusz Baccelli, — otoczony dwustu przeszło księżmi świeckimi i zakonnikami. Człowiek pracowity i pobożny, acz wychowany u boku „grafa“ Sierakowskiego; zapobiegliwością wiele zdziałał dla swojej diecezji. Seminarjum zorganizował należycie, nauczycieli doń sprowadził, zdolnych kleryków wysyłał na Uniwersytet wileński. Katedrę poprawił i wyrestaurował, fundował mieszkanie dla wikaryuszów. Zakładał bractwa, konsekrował kościoły. Umarł 15 stycznia 1842 roku, pochowany w kaplicy Przenajświętszego Sakramentu; z jego zgonem upada świętość diecezji podolskiej. Sufraganem ks. Mackiewicza był Ignacy Korwin Pawłowski, późniejszy arcybiskup-metropolita mohylowski, zmarły również 1842 roku.

Kapituła kamieniecka obrała administratorem diecezji zapisanego pięknie na kartach polskiej literatury ks. Stanisława Chołoniewskiego, rząd jednak odmówił potwierdzenia. Po wielu przejściach został nim Mikołaj VI. Górski, od roku 1854 biskup kamieniecki, człowiek prosty, bez żadnej nauki, umarł 1855 r. nie nie zdziaławszy dla swej owczarni.

Po jego zgonie rządził diecezją wikaryusz kapitulny ks. Paweł Budzyński, miejscowy prałat, mąż wielkiej nauki i pobożności a niezawisłego charakteru. W dniu 8 września 1860 roku odbył wreszcie wjazd na stolicę biskupią ks. Antoni Fijałkowski, profesor Akademii wileńskiej, rektor petersburskiej. Rządy jego przypadły w chwilę bardzo smutną i ciężką. Do innych nieszczęść przyłączył się ogień, który w r. 1861 zniszczył katedrę. Książę biskup zajął się pilnie jej restauracją i dokonał tego chwalebnie.

W maju 1866 roku, rozkazem cara Aleksandra II. biskupstwo kamienieckie zniesiono i przyłączono do diecezji Łucko-żytomierskiej, seminarjum zwinięte, kapituła również, konsystorz przestał funkcjonować 22 września, w pierwszych dniach listopada biskup Fijałkowski opuszczał, głęboko wzruszony, mury Kamieńca.

Obecnie, po pięćdziesięciu dwu latach osierocenia, katedra kamieniecka znowu ma otrzymać swego pasterza. Biedna ona, odarta z wszelkich dóbr doczesnych, powoli jeno dźwigać się będzie mogła z nędzy i zapomnienia.

Mieszkanie dawnych biskupów kamienieckich zamieniono na szkołę ludową miejską; w okazałym gmachu rozsiadł się rząd gubernialny. Książę kanonik Mikołaj Horodnicki lat kilkadziesiąt proboszczując przy katedrze, zajmował dwa skromne pokoiki nad zakrystyją, dopiero jego następcy umieścili w nich bibliotekę, wznosząc w obecności katedralnem dla siebie osobny, ogródkiem otoczony domek. Wszystko to jednak małe i ciasne, nowy też biskup kamieniecki będzie musiał odrzuć pomysły o przyzwoitem urządzeniu siedziby dla siebie i swego otoczenia.

Upatrzony na stolicę podolską — jak wiemy — został ks. Piotr Mańkowski. Wybór to bardzo trafny. Nowy książę Kościoła polskiego pochodzi ze znanej rodziny ziemiańskiej na Kresach; zna stosunki kamienieckie bardzo dobrze jako były proboszcz i troskliwy restaurator katedry, że zaś posiada znaczny majątek osobisty, a od ofiar nie zwył się usuwać, mieć więc można niepłonną nadzieję, że ambicyą jego rządów będzie podnieść wkrzeszoną diecezję do dawnego stanu świetności i znaczenia.

Jeden z braci ks. biskupa kamienieckiego umarł młodo jako profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego; drugi, Aleksander, debutował przed laty z powodzeniem na niwie literatury dramatycznej.

Michał Rolle.

Głosy publiczne.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Artysta sceny lwowskiej, p. Henryk Hertz-Barwiński, czując się urażony krytyką, jakiej

grę jego w „Kordyanie“ poddał prof. L. Skoczyła jako referent teatralny *Nowego Słowa*, wystosował do wspomnianego recenzenta list obelżywej treści, rzucający fatalne światło tylko na poziom kulturalny autora. Ponieważ jest to wypadek niebywały, by artysta w ten sposób reagował na przedmiotową, z przekonania wpływającą krytykę, podpisani sprawozdawcy teatralni pism lwowskich, potępiając jak najstanowczej niegodny ten postępek i kryjąc się w nim próbę zamachu na wolność sądu w kwestjach sztuki, oświadczają, że dopóki p. Henryk Hertz-Barwiński nie da obrazomemu lecz po ulicznikowski napadniętemu — prof. L. Skoczyłowi całkowitego zadośćuczynienia, występy tego artysty wcale nie będą brane pod ocenę. Lwów. 12 września 1918.

St. Głowacki, K. Jaworski, Z. Łempicki, Fr. Neuhauser, St. Rossowski, Art. Schröder, H. Zbierzchowski.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Monsignora Ratti w Krakowie.

Kraków, 13 września. W pałacu książęco-biskupim odbyło się onegdaj wieczorem z powodu przybycia do Krakowa wizytatora papieskiego dla Polski, monsignora Rattiego, przyjęcie wydane przez księcia Biskupa Sapiechę. Przybyło na nie kilkadziesiąt osób z najpoważniejszych sfer miasta.

W ciągu dnia wczorajszego zwiadał ks. monsignore Ratti, w towarzystwie księcia Biskupa Sapiechy i swojego sekretarza ks. Pellegrinottiego, pamiątki krakowskie.

Dotatki wojenne.

Wiedeń, 13 września. *Wiener Ztg.* ogłasza rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 1 września b. r. wydane w porozumieniu z innymi Ministerstwami, w sprawie dotatków dla urzędników państwowych, służby państwowej, dla emerytów, oraz dla wdów i sierot po urzędnikach państwowych.

Konferencye polityczne w Krakowie.

Kraków, 13 sierpnia. Wczoraj rozpoczęły się tu nowe konferencye polityczne, drugie z rzędu między politykami i działaczami warszawskimi i galicyjskimi.

Na konferencye te zapowiedziało swój przyjazd 15 osobistości politycznych z Warszawy, w tem szeregu członków Rady Stanu. Między innymi oczekiwani są: hr. Wojciech Rostworowski, b. dyrektor departamentu Stanu, ks. Maciej Radziwiłł, b. reprezentant Rady Regencyjnej w Berlinie, a z członków Rady Stanu dr. Zawadzki, Szlagowski, Skutnicki, dr. Zieliński, Łomnicki i inni.

Oprócz osobistości wchodzących w skład klubu konstytucyjno-monarchicznego, związku budowy państwa i stronnictw centrowych, spodziewane jest także przybycie przydyum t. zw. stronnictwa polityki demokratycznej, t. j. grupy polityków demokratycznych opierających się na reemigrantach z Rosyji (z obozu p. Lednickiego). Między innymi na przybycie znany publicysta Eugeniusz Starczewski, oraz p. Roman Knoll.

Obrazy dzisiejsze rozpoczną się o godzinie 10 rano u J.E. Bobrzyńskiego.

Z polityków galicyjskich weźmie w konferencyi udział kilkadziesiąt osobistości z zachodniej i wschodniej Galicyi.

W sprawie polskiej.

Berlin, 13 września. *Berliner Tageblatt* zamieszcza artykuł posła Zenkera o kwestyi polskiej. Artykuł ten redakcyja zaopatruje uwagą, że niepodziela w całości jego osnowy, gdyż nie zadawała on wszystkich stron.

Posel Zenker stwierdza między innymi że kwestya polska jest kwestyją również i austriacką. Podobnie jak rozwiązanie kwestyi polskiej zależeć będzie musiało od aprobaty Europy, tak też zależeć ono będzie w pierwszym rzędzie od ludów austriackich a przedewszystkiem od Polaków w Monarchii.

W obecnym stanie rzeczy, twierdzi Zenker, rozwiązanie austro-polskie zostało ostatecznie porzucone. Uniknie się wprawdzie czwartego rozbioru Polski ale nie uzyska się absolutnie zjednoczenia wszystkich Polaków. W tem też widzi posel Zenker wielkie niebezpieczeństwo dla Austrii i dla pokojowego współzycia narodów.

Król polski z Dynastji Habsburskiej nie usunie irredenty polskiej z Galicyi. Komplikuje się ponadto problem ze względu na Ukraińców i Niemców austriackich. Na wypadek przyłączenia Galicyi zgodzą się Polacy najprawdopodobniej na podział Galicyi, w przeciwnym razie należy się liczyć z silną irredentą ukraińską. Na niemiecki projekt wyodrębnienia Galicyi Polacy i nadal się nie zgodzą.

Posel Zenker radzi Niemcom, aby przy rozwiązaniu kwestyi polskiej w Austrii wzięli w rachubę stosunki panujące w Monarchii. Leży w interesie Niemców respektować uczciwe prawo samostanowienia niemieckich ludów Monarchii. Gwarancję pokojowego współzycia Polaków i Niemców w Austrii upstruje Zenker w federacyi narodów obejmującej zjednoczoną Polskę.

Przeciw pokojowi.

Genewa, 13 września. Kierownik misji pokojowej w państwach neutralnych Heron, wszczynając silną agitację przeciw możliwości niemieckich prób pokojowych. Twierdzi on, że Niemcy chcą oddać Belgię i opróżnić Francję, odstąpić Trydent i Tryest oraz swoje kolonie pod warunkiem, że na wschodzie pozostawiona im będzie wolna ręką. Propozycje te nie są do przyjęcia dla koalicji, a w pierwszym rzędzie dla Anglii i Ameryki.

Ofensywa włoska.

Zurych, 13 września. Według wiadomości nadeszłych z Rzymu słyhać, że odpowiednio do ostatnich uchwał włoskiej rady ministrów pod naciskiem Ameryki oraz państw zachodnich ma nastąpić włoska ofensywa na Austro-Węgry. Ofensywa ta ma rozpocząć się już w bardzo niedługim czasie. W związku z tem nastąpiło zanknięcie granicy włoskiej.

Front syberyjski.

Sztokholm, 13 września. Według wiadomości nadeszłych z Władywostoku front syberyjski rozszerzył się wzdłuż kolei zachodnio-syberyjskiej na 4.200 kilometrów. Wojska czesko-słowackie przerwały front bolszewicki i obecnie mają bezpośrednie połączenie z Irkuckiem.

Zjazd monarchów.

Kopenhaga, 13 września. Z okazji rocznicy urodzin króla Danii, odbędzie się dnia 29 b. m. w Kopenhadze zjazd trzech królów skandynawskich.

Krwawy terror.

Sztokholm, 13 września. Krwawy terror bolszewicki trwa w dalszym ciągu, szczególnie w Moskwie i w Petersburgu. Według ostatnich wieści, jakie tu nadeszły, przyszło w Petersburgu do morderczych, krwawych walk na ulicach. W walkach tych bierze udział nie tylko warstwa niższa i średnia, lecz również inteligencja, doprowadzona do rozpaczliwych straszliwych mordami rządów Sowietów, które nie oszczędzają poprostu nikogo. W ostatnich dniach miano na rozkaz Radka-Sobelsohna skazać zupełnie niewinnie kilkadziesiąt osób najznakomitszych rodzin rosyjskich.

Podczas tych walk ulicznych miano podpalić Petersburg w kilkunastu równocześnie miejscach. W niektórych punktach Petersburga płoną całe ulice. Ta ostatnia wiadomość wymaga jeszcze bliższego potwierdzenia. Faktem jest jednak, że według lakonicznego doniesienia *Biura Reutersa* z Waszyngtonu, w Petersburgu rozpoczęła się ogólna rzeź.

Równocześnie donoszą drogą okrężną, że także i w Moskwie przyszło do gwałtownych walk ulicznych. Rozwinęto tam silną agitację przeciwko bolszewikom, wskazując na to, że rząd obecny składa się przeważnie z żywołów obcych i wrogich Rosyji, które uwzięły się na to, aby zniszczyć zupełnie naród rosyjski. Odezwy te rozrzucone są w tysiącach egzemplarzy po całym mieście. Należy stwierdzić, że dziś nie tylko wśród inteligencji, ale wśród mieszczaństwa, robotników, a co więcej jeszcze wśród chłopów rosyjskich panuje silne wrenie przeciw bolszewikom, które zakończyć się może ich porażką. Największa nienawiść zwraca się obecnie przeciwko Radkowi-Sobelsohnowi, który jak w chorobliwym obłędzie morduje najniewinniejszych ludzi.

Amsterdam, 13 września. Ponownie nadeszły tu wiadomości o krwawych walkach na ulicach Petersburga. Bliższych jednak szczegółów dotychczas brak.

Odpowiedzialny redaktor

ADAM KRECHOWIECKI.

NADESLANE.

Dr. Z. GROSSEK
sekundaryusz szpitala powsz.

ord. w chorobach skórnych i wenerycznych

w Lwowie, Rynek I. 41 od 11—12 i od

3—5 (4168 3—5)

Licytacje.

E. 81/18. Strona zobowiązana: Piotr i Rozalia Sitnik w Bihalach. — Na wniosek strony egzekwującej masy spadkowej s. p. Dmytra Kaczora przez i do rąk oświadczonej spadkobierczyni Maryi Charchoń, gospodyni w Bihalach, odbędzie się dnia 30 września 1918 o godz. 11 przed południem w biurze Nr. 15 na zasadzie zatwierdzonych warunków licytacyjnych następujących realności: ks. gr. gm. Bihale lwh. 211. Oznaczenie realności: realność wiejska składająca się z pól, łąk i pastwiska oraz obejścia. Wartość szacunkowa 8030 koron. Najniższa oferta 5.353 koron 34 hal. Do realności tej należą następujące przynależności: dom mieszkalny z drzewa sosnowego, kryty starą blachą, przepaloną w czasie pożaru, oszacowany na 1.000 koron, stodoła na wkopanym w ziemię słupach dębowych i oszalowana deskami sosnowymi, oszacowana na 600 koron. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Lubaczów, 28 sierpnia 1918. (4293)

E. 37/18 (5). Na wniosek Berla Spiera w Horodence, odbędzie się dnia 9 października 1918 godz. 12 przed południem w biurze Nr. 30 licytacja następujących realności: a) lwh. 146 gm. Horodenska złożonej z parceli budowl. 132 o wartości szacunkowej 36.070 kor., b) lwh. 3119 gm. Horodenska, złożonej z parc. gr. 634/5 o wartości szacunkowej 4.080 kor. Do realności ad a) należą następujące przynależności: 4 słupy dębowe, pozostały po rozebranych parkanie. Najniższa oferta, poniżej której sprzedaż nie nastąpi, wynosi ad a) 24.046 koron 66 hal., ad b) 2.720 koron.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.
Horodenska, dnia 25 sierpnia 1918. (4306)

Konkursa.

Celem obsadzenia stałej posady laboranta (podurzędnika) przy katedrze chemii ogólnej w c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie ogłasza się konkurs do końca października 1918.

Do tej posady przywiązane są normalne pobory podporządkowanych państwowych, u normowane ustawą z 25 września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, i rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 22. listopada 1908 L. 234 względnie ustawy z 25 stycznia 1914 L. 16, Dz. p. p. i rozporządzenia wszystkich Ministerstw z 25 stycznia 1914 L. 19 Dz. p. p. — Kandydaci do tej posady winni swe podania, wystosowane do c. k. Namiestnictwa, przesłać wprost lub za pośrednictwem swej władzy przełożonej na ręce Rektora przed upływem terminu konkursu i zaopatrzyć je w dowody:

1. Znajomości języków krajowych w słowie i piśmie;
2. Wykształcenia szkolnego (zapomocą świadectw);
3. Uzdolnienia fizycznego;
4. Nieprzekroczonego wieku 40 lat;
5. Nienagannego zachowania się (świadectwo moralności);
6. dotychczasowego zajęcia i
7. znajomości prac zawodowych w laboratorjach chemicznych.

Pierwszeństwo w uzyskaniu tej posady mają w myśl ustawy z 19 kwietnia 1872, Dz. p. p. Nr. 60, wysłużeni podoficerowie c. k. względnie c. i k. Armii zaopatrzeni certyfikatem uprawniającym do ubiegania się o posady państwowej służbie cywilnej.

Z Rektoratu c. k. Szkoły politechnicznej.
We Lwowie, dnia 5 września 1918.

Krygowski w. r.
Rektor.
(4276 2—3)

Rozmaite obwieszczenia.

Ns. 58/18 2. W sprawie karnej przeciw Michłowi Łaucuckiemu i tegoż żonie Maryi Łaucuckiej o zbrodni kradzieży względnie przekroczenia § 461 ust. znajdują się ts. przechowaniu 2 piły, 11 rzeźaków do sieczkarni, 2 kół do sieczkarni, walec do sieczkarni, hubel stolarski, bunt wałków, samowar niklowy, krzesło gięte i moździerz mosiężny. Wzywa się nieznanymi właścicielami powyższych rzeczy, ażeby w ciągu jednego roku od dnia zamieszczenia po raz trzeci edyktu w gazecie urzędowej, do owych rzeczy się zgłosili i wykazali prawo własności takowych, — gdyż po upływie tego terminu rzeczy te na publicznej licytacji sprzedane zostaną — a cena kupna do depozytu sądowego złożoną zostanie.

C. k. Sąd powiatowy O. III.
Sieniawa, 3 września 1918. (4296 3—3)

C. V. 157/18 (1). Przeciw Izydorze z Holubowskich Terleckiej i Oldze Terleckiej z Rohatyna, których miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Rohatynie przez Adama Baczynskiego z Rohatyna pozew o wpis prawa własności 6/54 części lwh. 1177 gm. Jawcze. Na podstawie pozwu wyznaczoną została rozprawa na dzień 8 października 1918 o godzinie 9 rano w biurze Nr. 3. Celem strzeżenia praw pozwanych, ustanawia się p. dr. Katza, adwokata w Rohatynie, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie powyższych pozwanych w rzezonej sprawie na ich koszt i niebezpieczeństwo, dopóki oni w sądzie się nie zgłoszą, lub pełnomocnika nie zamianują.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział V.
Rohatyn, 20 sierpnia 1918. (4337)

C. II 199/18 (1). Przeciw Eleonorze Kańka, z Tuchowa, której miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Tuchowie przez Aleksandra Kańkę, w Porębie radnej, pozew o 966 kor. zpn. Na podstawie pozwu wyznaczono ustną rozprawę na dzień 13 września 1918 o godzinie 9 rano w tut. sądzie w biurze Nr. 2. Celem strzeżenia praw Eleonory Kańkowej, ustanawia się p. Jana Wanucha, w Tuchowie, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie pozwaną w rzezonej sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki ona w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Tuchów, dnia 23 lipca 1918. (4307)

C. II 111/18 (2). Przeciw Władysławowi Jabłonowskiemu, c. k. komisarzowi skarbu, ostatnio zamieszkałemu w Tarnopolu, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Tarnopolu przez Samuela Lillega pozew o 1000 koron. Na podstawie pozwu wyznaczono rozprawę na dzień 3 października 1918 o godzinie 9 przed południem w biurze Nr. 14. Celem strzeżenia praw Władysława Jabłonowskiego, ustanawia się p. dr. Rappaporta, adwokata w Tarnopolu, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie pozwanego w rzezonej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Tarnopol, dnia 27 sierpnia 1918. (4283)

Upadłości.

S. 6/9 (383). W konkursie Izaka Ingwara zachodzi potrzeba skompletowania wydziału wierzycieli, z którego ubyli Szaże Silberfenig, Lewi Ludmerer, oraz Adolf Rapp. Celem powzięcia uchwały, w tym kierunku wyznacza się audyencję na dzień 26 września 1918 godz. 10 przed południem w c. k. Sądzie krajowym cywilnym we Lwowie, w biurze Nr. 18. Na tę audyencję wzywa się wierzycieli.

C. k. Sąd krajowy cywilny, Oddział VII.
Lwów, dnia 10 września 1918. (4319)

Wyroki prasowe.

Pr. 116/18 (2). (4321)

В Імені Его Величества Цісаря!

Ц. к. Суд красвий яко Трибунал прасовой у Львові, ринив на внесок ц. к. Прокуратури Державної, що зміст часописи „Діло“ число 200/9760 з дня 4 вересня 1918 під титулом „З Яворова“ від слів „Якже то власта“ до слів „обида та зневага“, містят в собі єство виступку з § 300 з. к. узнав доконану в дни 3 вересня 1918 конфіскату за оправдану і зарядив знищити цілого накладу і видав по думці § 493 п. к. завак дальшого розширюваня того друкового письма.

Львів, дня 9 вересня 1918.

В Імені Его Величества Цісаря!

Pr. 9/18 (2). Ц. к. окружний Суд в Перемишлі яко Трибунал для прасових справ ринив по думці §§ 489 і 493 з. к. що: 1. зміст статі уміщеної в ч. 23 „Українська робітничая газета“ з дня 1 вересня 1918 під титулом: „Наймити і дукки“ в уступан від слів „Друга конечна річ“ до слів „мужиків та робітників“, відтак від слів „Найостріший бій“ до кінця, містят в собі єство провини з § 302 і 305 з. к. 2. Конфіскату тої статі часописи „Українська робітничая газета“ заряджена через ц. к. Прокуратуру державну єсть

узаднена. 3. Розширюваня згадавої статі єсть заборонене. Заразом поручаємо редакції часописи „Українська робітничая газета“ проби по думці § 20 прасового закону помістити зміст сего рішеня на першій сторони найближшого числа своєї часописи без мотивів.

Ц. к. Суд окружний, Відділ VIII.

Перемишль, 3 вересня 1918. (4281)

Nr. 207. (4300)

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers!

Das f. f. Landesgericht Wien als Pressgericht hat mit Erkenntnis vom 2 September 1918, Nr. 178/18, auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt der periodischen Druckschrift: „Arbeiter-Zeitung“ Nummer 234 vom 29 August 1918, durch die Stelle von „die im Geiste“ bis „nie zu vergessen“ im Artikel: „Ohne böse Absicht“ das Vergehen nach § 300 St.-G. begründe und es wird nach § 493 St.-G. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen, die von der f. f. Staatsanwaltschaft verfügte Beschlagnahme nach § 489 St.-G. bestätigt und nach § 37 Pr.-G. auf die Vernichtung der fiktiven Exemplare erkannt.

Wien, am 2 September 1918.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers!

Das f. f. Landesgericht Wien als Pressgericht hat mit dem Erkenntnis vom 2 September 1918, Nr. XXXV. 179/18, auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt der periodischen Druckschrift: „Der Freidenker“, der Nummer 8 vom August 1918 durch die in der Notiz mit der Überschrift: „Bei den Königstämmen“ enthaltene Stelle von „So vornehm“ bis „zu bestehen nicht“ das Vergehen nach § 300 St.-G. begründe und es wird nach § 493 St.-G. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen und die von der f. f. Staatsanwaltschaft verfügte Beschlagnahme nach § 489 St.-G. bestätigt und nach § 37 Pr.-G. auf die Vernichtung der fiktiven Exemplare erkannt.

Wien, am 2 September 1918.

Das f. f. Landes- als Pressgericht in Laibach hat mit dem Erkenntnis vom 5 September 1918, Nr. VII. 98/18, die Weiterverbreitung der Nummer 202 der Zeitschrift: „Slovenec“ vom 4 September 1918 wegen der mit „Policijski komisar“ beginnendem und mit „Dr. Michl“ endenden Artikels nach § 300 St.-G. verboten.

Das f. f. Landes- als Pressgericht in Neutitschein hat mit dem Erkenntnis vom 5 September 1918, Nr. VI. 9/18, die Weiterverbreitung der Nummer 105 der Zeitschrift: „Deutsche Volkszeitung für den Neutitscheiner Kreis“ vom 3 September 1918 wegen des Artikels: „Die Samstagsversammlung“ in der Stelle von „Die Versammlung vermahrt sich“ bis „im vollen Maße bestehende Kraft“ nach § 300 St.-G. verboten.

Das f. f. Kreis- als Pressgericht in Neutitschein hat mit dem Erkenntnis vom 4 September 1918, Nr. VI. 9/18, die Weiterverbreitung der Nummer 105 der Zeitschrift: „Deutsche Volkszeitung für den Neutitscheiner Kreis“ vom 3 September 1918 wegen des Artikels: „Die Samstagsversammlung“ in der Stelle von „Die Versammlung vermahrt sich“ bis „im vollen Maße bestehende Kraft“ nach § 300 St.-G. verboten.

Einstellung der Verbreitung von Druckschriften.

Die Verbreitung der periodischen Druckschrift: „Jüdische Arbeiterkorrespondenz“ (Stockholm) Nummer 15 vom 20 Mai 1918, Stock-

holm 1918, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 4 September 1918.

Die Verbreitung der periodischen Druckschrift: „Zaralitisches Wochenblatt für die Schweiz“, Nr. 32 und 34, Verlag: G. v. Ostheim, Zürich 1918, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 4 September 1918.

Die Verbreitung der nichtperiodischen Druckschrift: Ansichtskarte mit dem Bilde des Dr. Anton Korosec und der Aufschrift: „Divignite“ bis „odres-uj!“ Druck: Ilustrovany Glasnik, Laibach 1918, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 4 September 1918.

Amortyzacje.

L. T. 29/18 (3). Wdrożenie postępowania celem udowodnienia śmierci Marka Sorokowskiego. Marek Sorokowski, syn Antoniega i Wasyliny z domu Bubyk mał. Sorokowski, urodzony w Czortkowie dnia 9 kwietnia 1879 r. wzięty jako wojskowy forszpan, przejeżdżając na jakiś krótki czas przed Bożem Narodzeniem w nocny roku 1914 przez tor kolejowy Sambor-Sianki, uległ wypadkowi najechania przez nadjeżdżający pociąg ciężarowy, przy czym wóz, na którym jechał, był w dżazgi rozbity. Od czasu tego nie daje o sobie znaku życia. Gdy wobec powyższego jest prawdopodobnem, że Marek Sorokowski poniósł śmierć, przeto na prośbę żony Agnieszki Sorokowskiej zam. na Wygnance górnej „Pastusze“ wdraża się postępowanie celem udowodnienia zaszłej śmierci zaginionego. Wydaje się zatem ogólne wezwanie, ażeby uwiadomiono aż do dnia 20 stycznia 1919 o zaginionym Marku Sorokowskim Sąd albo adw. dr. Ludwika Grzybowskiego w Czortkowie, którego ustanawia się równocześnie kuratorem dla powyższego pomienionego nieobecnego. Po upływie tego czasu i po przeprowadzeniu i po podjęciu dowodów wydane będzie rozstrzygnięcie o dowodzie zaszłej śmierci.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.

Czortków, 17 lipca 1918. (4257 3—3)

Nc. IV. 286/18. Na wniosek pana Oyasza Zieglera w Cieszanowie zarządza się umorzenie wymienionej poniżej księzeczki oszczędnościowej, która miała zaginać i wzywa się posiadaczy tej księzeczki aby zgłosili swe prawo do jednego roku od daty tego edyktu. Wrazie przeciwnym uznały sąd po upływie tego terminu tę księzeczkę jako pozabawioną znaczenia. Oznaczenie księzeczki. Księzeczka wkładkowa kasy zaliczkowej w Glinianach, Nr. 258 opiewająca na kwotę 6818 K 75 h. na imię Oyasza Zieglera wystawiona.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Cieszanów, 26 lipca 1918. (4286 1—3)

DONIESIENIA PRYWATNE.

Ogłoszenie.

Zarząd masy konkursowej Towarzystwa żyrowego i kredytowego w Przemysłu postanowił sprzedać w drodze ofertowej licytacji realność objętą wyk. hip. l. 1872 ks. gr. gm. Przemysł Nr. orj. 6 przy ul. Mickiewicza w Przemysłu położonej, pod następującymi warunkami:

1. oferty mają być wniesione zamknięte i opieczetowane przy dołączeniu wadyum wynoszącego 10 proc. ofiarowanej ceny kupna,
2. wadyum ma być złożone gotówką, lub w papierach wartościowych mających podobne bezpieczeństwo,
3. najniższa oferta, która może być uwzględniona musi wynosić 400.000 kor.
4. oferty i wadyum mają być wniesione na ręce zarządcy masy dr. Daniela Haasa w Przemysłu, najpóźniej do dnia 30 września 1918, godzina 12 w południe,
5. wydział zastrzega sobie zatwierdzenie najkorzystniejszej oferty do 8 dni licząc od dnia 1 października 1918,
6. nabywca jest uprawniony przejąć do zapłaty i potrącić z ofiarowanej ceny kupna jedynie tylko amortyzacyjną pożyczkę Banku krajowego król. Galicyi i Lotomeryi zaś resztę ceny kupna ma zapłacić gotówką do rąk zarządcy masy adwokata dr. Daniela Haasa do dnia 14 po zawiadomieniu go o przyjęciu i zatwierdzeniu jego oferty pod rygorem utraty wadyum.

Przemysł, dnia 10 września 1918.

(4322)

Zamknięcie rachunków Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie

Działu Ogniewego i Gradowego za czas od 1 stycznia 1917 do 31 grudnia 1917.

Rachunek zysków i strat z działu ogniewego i gradowego za czas od 1 stycznia 1917 r. do 31 grudnia 1917 r.

ROZCHÓD.		Dział ogniewy i gradowy						Przypada na dział					
		Razem		Razem		Razem		ogniewy		gradowy			
		kor.	h.	kor.	h.	kor.	h.	kor.	h.	kor.	h.		
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone:												
	1. W dziale ogniewym	5,524.765	20										
	Mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	1,873.738	61	3,651.026	59								
	2. W dziale gradowym	822.358	97										
	Mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	355.487	36	466.871	61	4,117.898	20	3,651.026	59	466.871	61		
II.	Ogólne wydatki zarządu:												
	1. Prowizye agentów w dziale ogniewym	1,766.123	22										
	Mniej prowizye kontrasekuracyjne	1,393.434	54	372.688	68								
	Powizye agentów w dziale gradowym	111.706	43										
	Mniej prowizye kontrasekuracyjne	47.513	93	64.192	50	436.881	18	372.688	68	64.192	50		
	2. Koszta zarządu (wydatki administracyjne bieżące):												
	Pensye urzędników	816.148	03										
	" dyetaryuszów i sług	320.727	74										
	Pomoc biurowa	85.747	82										
	Dodatek osobisty	35.548	72										
	" aktywalny	240.017	32										
	" pięcioletni	37.916	41										
	" czteroletni	80.071	19										
	" trzechletni	123.955	18										
	Remuneracye i zapomogi	674.801	31	2,414.933	72								
	Portorya biura	40.907	41										
	" agentów	54.618	50	95.525	91								
	Potrzeby biura	13.594	58										
	Opał i światło	118.315	64										
	Wydatki kancelaryjne	15.401	90										
	Druki i papier	109.447	09										
	Koszta lokalu	58.976	30										
	" prawne	23.937	69										
	" podróży administracyjnych	40.290	09										
	" członków Rady nadzorczej	16.538	—										
	" zgromadzenia Delegatów	7.286	30										
	Kasa chorych	5.369	23										
	Koszta oszacowań	1.060	56										
	Inseraty i prenumeraty	7.409	50										
	Różne wydatki	13.773	85	2,941.860	36								
	Zwrot kosztów centralnego zarządu od innych działów Towarzystwa			73.935	73								
				2,867.924	63								
	3. Koszta administracji działu gradowego			48.188	05	2,916.112	68	2,867.924	63	48.188	05		
	4. Podatki i należności w dziale ogniewym			421.847	90								
	Podatki i należności w dziale gradowym			19.660	96	441.508	86	421.847	90	19.660	96		
	5. Roczna remuneracya					103.648	87	103.648	87				
III.	Odpisy i inne wydatki:												
	1. Odpisy wartości nieruchomości	10.335	40										
	Z wierzytelności nieściągalnych w dziale ogniewym	898	66										
	Z wierzytelności nieściągalnych w dziale gradowym	214	79	11.448	85								
	2. Różne wydatki:												
	a) Subwencye straży ogniowych	59.670	—										
	b) Pensye emerytalne	57.222	83										
	c) Wpłata do funduszu im. dr. G. Romera	1.000	—										
	d) Wpłata do funduszu emerytalnego	170.035	26										
	e) Wpłata do Stowarzyszenia wzajemnej pomocy agentów	16.181	23										
	f) Wypłacone zwroty członkom	47.388	43										
	g) Procenty funduszy: jubileuszowych i Przedpeńskiego	20.019	44										
	h) Fundusz na cele humanitarne	30.000	—	401.517	19								
	3. W dziale gradowym:												
	a) Pensye emerytalne	6.284	33										
	b) Wpłata do funduszu emerytalnego	3.357	76										
	c) Wpłata do Stowarzyszenia wzajemnej pomocy agentów	596	25										
	d) Premia do zwrotu członkom	108.350	70	118.589	04	531.555	08	412.751	25	118.803	83		
IV.	Rezerwa na szkody nieuregulowane:												
	1. W dziale ogniewym: na szkody roku bieżącego	2,001.677	18										
	Mniej udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	694.432	23	1,307.244	95								
	Na szkody lat dawnych	7,352.581	12										
	Mniej udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	3,517.682	76	3,834.898	36								
	2. W dziale gradowym:												
	Na szkody roku bieżącego			2.466	—								
	Na szkody lat dawnych	105.282	47										
	Mniej udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	38.117	50	67.164	97	5,211.774	28	5,142.143	31	69.630	97		
V.	Stan funduszy z końcem roku 1917:												
	1. Rezerwa premii w dziale ogniewym	5,497.667	51										
	Mniej kontrasekuracya	1,898.490	17	3,599.177	34								
	2. Fundusz rezerwowy a) w dziale ogniewym	9,129.833	53										
	" " b) w " gradowym	3,090.869	72	12,220.703	25	9,129.833	53	3,090.869	72				
	3. Fundusz wyrównawczy a) w dziale ogniewym	2,130.924	46										
	" " b) w " gradowym	316.874	20	2,447.798	66	2,130.924	46	316.874	20				
	4. Fundusz specjalny a) w dziale ogniewym	2,282.458	35										
	" " b) w " gradowym	160.968	76	2,443.427	11	2,282.458	35	160.968	76				
	5. Fundusz na utratę premii a) w dziale ogniewym	4,886.894	55										
	" " " b) w " gradowym	150.000	—	5,036.894	55	4,886.894	55	150.000	—				
	6. Fundusz na różnicę kursu papierów wartościowych:												
	a) w dziale ogniewym	1,453.145	25										
	b) w dziale gradowym	429.315	—	1,882.460	25	1,453.145	25	429.315	—				
	7. Fundusz na różnicę kursu obcych walut			338.236	36	338.236	36	338.236	36				
	Zysk w dziale ogniewym			1,381.203	48	1,381.203	48	1,381.203	48				
				43,109.280	18	38.173.904	58	4,935.375	60				
PRZYCHÓD.													
I.	Fundusze przeniesione z r. 1916:												
	1. Rezerwa premii	6,178.316	29										
	Mniej kontrasekuracya	1,681.144	61	4,497.171	68			4,497.171	68				
	Do przeniesienia	7,859.460	90	4,497.171	68	4,497.171	68	4,497.171	68				

Rachunek bilansu z działu ubezpieczeń od kradzieży

Stan czynny.

z dniem 31 grudnia 1917 roku.

Stan bierny.

		koron	h.	koron	h.			koron	h.	koron	h.
I.	Stan kasy z dniem 31 grudnia 1917 r.			573	97	I.	Rezerwy zysków kapitałów:				
II.	Rozporządzalne należitości w instytucjach kredytowych			10.472	99		1. Fundusz rezerwowy			15.259	33
III.	Różni dłużnicy			78.375	11		2. Fundusz zakładowy			100.000	
IV.	Salda czynne rachunków z Towarzystw kontrasekuracyjnych			40.988	14	II.	Rezerwa premii po potrąceniu kontrasekuracji			9.457	71
V.	Niedobór			27.316	61	III.	Rezerwa na szkody nieuregulowane po potrąceniu kontrasekuracji			25.738	09
				157.726	82	IV.	Różni wierzyciele			7.271	69
										157.726	82

Kraków, dnia 31 grudnia 1917 r.

DYREKCJA:

St. Dydziński.

Stef. Myczkowski.

Paszkowski.

Krafiński.

KOMISJA RACHUNKOWA:

Dr. Maiss.

Piotr Treter.

Naczelnik centralnego wydziału rachunkowego:
Wiktor Gablenz.

Dr. E. Adam.

Rachunek zysków i strat działu ubezpieczeń na życie.

		Rozchód:							
		koron	h.	koron	h.	koron	h.	koron	h.
I.	Wyплаты ubezpieczeń i rent:								
	1. Ubezpieczenia na wypadek śmierci i mieszane	2,591.847	77						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	46.412	36			2,545.435	41		
	2. Ubezpieczenia na dożycie	1,266.550	07			1,266.550	07		
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	—	—			—	—		
	3. Ubezpieczenia rent	107.212	70			107.212	70	3,919.198	18
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	—	—			—	—		
II.	Wyплаты za wykupione police:								
	1. Ubezpieczenia na wypadek śmierci i mieszane	82.548	61			82.548	61		
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	—	—			—	—		
	2. Ubezpieczenia na dożycie	7.168	97			7.168	97	89.717	58
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	—	—			—	—		
III.	Dywidenda ubezpieczonym wypłacona:								
	1. Ubezpieczenia na wypadek śmierci, mieszane i na dożycie					170.722	61		
	2. Ubezpieczenia wojenne					2.686	24	173.408	85
IV.	Ogólne wydatki zarządu:								
	1. Koszta organizacyjne								
	2. Koszta akwizycyjne (całkowicie pokryte z rachunku bieżącego)					49.798	18		
	3. Koszta administracyjne bieżące (koszta zarządu):								
	a) Pensye, dodatki, remuneracje i zapomogi	537.238	31						
	b) Portorya biura i agentów	18.493	26						
	c) Koszta lokalu, opał, światło, potrzeby biura i różne wydatki	36.903	47						
	d) Prenumeraty, inseraty, papier, druki, intrologatornie	16.806	44						
	e) Koszta podróży administracyjnych	4.371	98						
	f) Koszta prawne	4.305	96						
	g) Zwrot kosztów centralnego zarządu	22.684	06			640.803	48		
	4. Prowizye inkasowe					53.058	53		
	5. Koszta lekarskie					11.309	54		
	6. Podatki i należitości					175.353	88	930.323	61
V.	Odpisy i inne wydatki:								
	1. Odpisy a) z wartości nieruchomości								
	„ b) wierzytelności nieściągalnych	84	89			84	89		
	2. Strata na kursie:								
	a) papierów wartościowych sprzedanych lub wylosowanych	44.617	—						
	b) papierów wartościowych książkowa	903	63			45.520	63		
	c) walut								
	3. Inne wydatki:								
	a) Dotacja funduszu emerytalnego dla urzędników i sług	127.117	14			127.117	14	172.722	66
	b) Dodatek na cele zdrowotne								
VI.	Rezerwa na bieżące wypłaty szkód:								
	1. Ubezpieczenia na wypadek śmierci i mieszane:								
	z wpływów roku rachunkowego	859.038	—						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	26.566	76			832.471	24		
	z lat poprzednich	643.586	91						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	54.546	30			589.040	61		
	2. Ubezpieczenia na dożycie:								
	z wpływów roku rachunkowego	257.285	72						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	30.000	—			227.285	72		
	z lat poprzednich					468.712	85		
	3. Ubezpieczenia rent: z roku rachunkowego	17.446	63						
	z lat poprzednich	17.616	42			35.063	05	2,152.573	47
VII.	Stan funduszy z końcem roku rachunkowego:								
	1. Rezerwa premii:								
	a) Ubezpieczenia na wypadek śmierci i mieszane	25.553.788	31						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	588.951	54	24.964.836	77				
	b) Ubezpieczenia na dożycie	13.395.579	58						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	50.809	70	13.344.769	88				
	c) Ubezpieczenia rent	1.389.145	43						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	—	—	1.389.145	43	39.698.752	08		
	2. Przeniesienie premii:								
	a) Ubezpieczenia na wypadek śmierci i mieszane	277.948	63						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	14.161	34	263.787	29				
	b) Ubezpieczenia na dożycie	145.791	58						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	3.980	30	141.811	28				
	c) Ubezpieczenia rent	1.241	99						
	od tego: udział Towarzystw kontrasekuracyjnych	—	—	1.241	99	406.840	56		
	3. Rezerwa premii ubezpieczeń wojennych					1.882.860	21		
	4. Fundusz rezerwowy:								
	a) Ubezpieczenia pośmiertne i na dożycie	2.625.535	99						
	b) Ubezpieczenia wojenne	280.342	—			2.905.877	99		
	5. Fundusz wyrównawczy					210.599	14		
	Do przeniesienia					45,104.929	98	7,437.944	85

Rozchód

		koron	h.	koron	h.	koron	h.		
		Z przeniesienia				45,104.929	98	7,437.944	35
6. Fundusz nadzwyczajny (na dubiosa)						1,135.094	75		
7. Fundusz na różnicę kursu						1,011.647	30		
8. Rachunek dywidendy:									
a) od ubezpieczeń pośmiertnych, mieszanych i na dożycie		428.373	72						
b) od ubezpieczeń wojennych		226.529	63			654.903	35		
9. Fundusz specjalny						277.185	71		
10. a) Rezerwa straty w premii i w saldach agencji						1,133.000	—	49,840.761	09
b) Rezerwa na niezgłoszone szkody						524.000	—		
VIII.	Zysk							543.116	87
								57,821.822	31
Przychód:									
I. Przeniesienie funduszy z roku poprzedniego:									
1. Rezerwa premii po potrąceniu udziału Towarzystw kontrasekuracyjnych						38,277.228	95		
2. Przeniesienie premii po potrąceniu udziału Towarzystw kontrasekuracyjnych						433.623	08		
3. Rezerwa premii wojennej						1,756.969	86		
4. Fundusz rezerwowy						2,905.877	99		
5. Fundusz wyrównawczy						210.599	14		
6. Fundusz nadzwyczajny (na dubiosa)						1,094.753	78		
7. Fundusz na różnicę kursu						—	—		
8. Rachunek dywidendy						828.312	20		
9. Fundusz specjalny						277.185	71		
10. Rezerwa na straty w premii i saldach agencji						1,030.000	—		
11. Rezerwa na niezgłoszone szkody						524.000	—		
12. Rezerwa na umorzenie pożyczek na police nieważne						84.320	—	47,422.870	71
II.	Rezerwa na wypłatę nieuregulowanych szkód z roku poprzedniego							2,093.671	22
III. Premia przypisana:									
1. Ubezpieczenia na wypadek śmierci mieszane		3,511.166	82						
od tego: premie kontrasekuracyjne		81.948	38			3,429.218	44		
2. Ubezpieczenia na dożycie		1,118.751	13						
od tego: premie kontrasekuracyjne		11.941	78			1,106.809	35		
3. Ubezpieczenia rent						26.389	63		
4. Ubezpieczenia ludowe:									
a) pośmiertne i mieszane		63.832	91						
b) na dożycie		27.080	66			90.913	57	4,653.330	99
IV. Przychód z lokacji kapitałów:									
1. Odsetki od pożyczek i eskontowe tudzież odsetki od wkładek w instytucjach kredytowych i Kasach oszczędności						739.584	38		
2. Odsetki od pożyczek na police						284.942	34		
3. Odsetki od pożyczek hipotecznych						791.259	83		
4. Odsetki od papierów wartościowych						565.728	18		
5. Odsetki od pożyczki Państwa						21.705	65		
6. Dochód ezysty z realności						35.884	72	2,439.105	10
V. Inne przychody:									
1. Przychody zarządu:									
a) należności od polic		3.889	—						
b) inne przychody zarządu		309	44			4.198	44		
2. Zysk na kursie:									
a) papierów wartościowych:									
zrealizowany		58.547	80						
książkowy		997.716	50						
b) walut		16.688	88			1,072.953	18		
3. Różne wpływy						135.692	67	1,212.844	29
								57,821.822	31

Stan czynny. Rachunek bilansu działu ubezpieczeń na życie. Stan bierny.

		K	h.	K	h.	K	h.			K	h.	K	h.	K	h.
1.	Zapasy kasowy					60.699	02								
2.	Rozporządzalne należności w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności					3,074.130	—								
3.	Realności: Basztowa L. 4, 5, 6. ul. Biskupia L. 7, 9, 11, 13					567.000	—								
4.	Papiery wartościowe według kursów podanych w wykazie na ostatniej stronie			12,702.820	—										
	do tego: odsetki bieżące			41.310	11	12,744	130	11							
5.	Pożyczka państwowa			497.467	24										
	do tego: odsetki bieżące			1.807	46	499.274	70								
6.	Pożyczki hipoteczne			14.663.460	13										
	do tego: skapitalizowane zaległe raty hipoteczne			336.396	—	14,999.856	13								
7.	Pożyczki na własne police					4,987.715	35								
8.	Pożyczki Stowarzyszeniom					13,169.341	65								
9.	Salda czynne rachunków z Towarzystwami kontrasekuracyjnymi					238.615	78								
10.	Zaległości w agencjach i sekeyach (Salda czynne)					3,398.644	61								
11.	Różni dłużnicy:														
	a) Pożyczki ubezpieczonym na zastaw pensji			126.495	02										
	b) Różni			211.355	—										
	c) Zaległe odsetki (od pożyczek hipotecznych)			902.110	36	1,239.960	38								
12.	Efekta kaucyjne					190.467	54								
						55.169.835	27								
1.	Rezerwy zysków, kapitałów:														
	a) Fundusz rezerwowy: a) ubez.					2,625.535	99								
	pośmiertne i na dożycie														
	b) Fundusz rezerwowy: b) ubezpieczenie wojenne			280.342	—	2,905.877	99								
	c) Fundusz wyrównawczy					210.599	14								
	d) Rezerwa premii wojennej					1,882.860	21								
	e) Fundusz nadzw. (na dubiosa)					1,135.094	75								
	f) Fundusz specjalny					277.185	71	6,411.617	80						
2.	Fundusz na różnicę kursu							1,011.647	30						
3.	Rezerwa na straty w premii i saldach agencyjnych					1,133.000	—								
4.	Rezerwa na niezgłoszone szkody					524.000	—	1,657.000							
5.	Rezerwa premii po potrąceniu udziału Towarzystw kontrasekuracyjnych							39,698.752	08						
6.	Przeniesienie premii po potrąceniu udziału Towarzystw kontrasekur.							406.840	56						
7.	Rezerwa na nieureg. szkody po potrąceniu udziału Tow. kontrasek.							2,117.510	42						
8.	Rezerwa na nieureg. renty po potrąceniu udziału w Tow. kontrasek.							35.063	05						
9.	(Rk dywidendy a) od ubez. pośmiertnych i na dożycie					428.373	72								
	(Rk dywidendy a) od ubez. woj.					226.529	63	654.903	35						
10.	Salda bierne rachunków z Towarzystwami kontrasekurac.							103.630	36						
11.	Różni wierzyciele:														
	a) Salda bierne w agencjach i sekeyach					159.731	61								
	b) Różni					589.113	90								
	c) Odsetki naprzód pobrane					11.776	55	760.622	06						
12.	Różne kaucyje							190.467	54						
13.	Fundusz emerytalny: dla urzędników i sług działu ubezpieczeń na życie							1,578.669	88						
14.	Zysk							543.116	87						
						55.169.835	27								

Kraków, dnia 31 grudnia 1917.

Dyrekcja Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie:

St. Dydyński. S. Myczkowski. Paszkowski.
Naczelnik działu ubezpieczeń na życie: Za biuro rachunkowe: Stolzman.
E. Szancer.

rządowo autoryzowany technik asekuracyjny.

W dowód zgodności z księgami:

KOMISYA RACHUNKOWA:

Dr. K. Liprwski. Krafiński. Dr. E. Kamieński. Łążyński.
Dr. E. Adam. Dr. F. Małas.

Podział zysku.

		koron	h.	koron	h.	koron	h.
Zysk z roku 1917 (jak wyżej)						543.116	87
Z tego wyznacza się:							
1.	Dywidendy:						
	a) Dla ubezpieczeń pośmiertnych i mieszanych 9 prc. od premii	2,773.091 kor.	249.578	24			
	b) Dla ubezpieczeń wojennych 9 prc. od premii	94.282 "	8.485	40			
	c) Dla ubezpieczeń na dożycie 9 prc. od premii	907.469 "	81.672	16	339.735	80	
2.	Uposażenie funduszy rezerwowych:						
	a) funduszu wyrównawczego (20 prc.)		108.623	37			
	b) funduszu rezerwowego (zatrzymana dywidenda w myśl § 66 sta'utu)		87.514	10			
	c) funduszu specjalnego (zysk z byłego Galic. Towarzystwa akcyjnego po strąceniu 20 prc. do funduszu wyrównawczego)		5.886	79			
	d) funduszu rezerwowego (reszta)		1.356	81	203.381	07	543.116 87

L. 376/S.

C. k. Namiestnictwo

(4338)

Centrala krajowa dla gospodarczej odbudowy Galicyi.

C. k. Namiestnictwo C. O. G. Sekcyja rolnicza we Lwowie, pl. Maryacki 5, Hotel Francuski poszukuje zaraz

1 portyera i 1 starszego woźnego.

Blizsze informacye w Sekretaryacie tejże Sekcyji w godzinach urzędowych od 9—1 przed południem.

Lwów, dnia 12 września 1918.

L. M. 110.432/18 I.

(4299 2—3)

Ogłoszenie.

Celem wydzierżawienia folwarku w Pniatynie (powiat Przemyślany) o obszarze około 365 morgów na przeciąg lat sześciu z policzeniem od 15 czerwca 1919 rozpisuje Zarząd gminy król. stoł. miasta Lwowa publiczną licytację ofertową.

Z dzierżawy wyłączone jest prawo polowania.

Zwraca się uwagę, że budynki gospodarcze tego folwarku są wskutek wypadków wojennych częściowo zniszczone, częściowo spalone, i że Zarząd miasta Lwowa nie będzie mógł rychło przystąpić do ich odrestaurowania, ani do stawiania nowych budynków z powodu braku robotników i materiału budowlanego.

Opieczętowane oferty należy wnosić najdalej do 30 września 1918 do godziny 12 w południe w I. Departamencie Magistratu król. stoł. m. Lwowa (Ratusz II. piętro).

Do oferty należy dołączyć kwit depozytowy na złożone w kasie miejskiej wady licytacyjne w wysokości 10 prc. ofiarowanego czynszu rocznego w gotówce lub w książce miejskiej Kasy oszczędności we Lwowie, w przeciwnym bowiem razie oferta nie będzie wzięta pod rozwagę.

Szczegółowe warunki licytacyjne można przejrzeć w I. Departamencie Magistratu w godzinach urzędowych.

Przeznaczony do wydzierżawienia folwark można oglądać przed licytacją za zgłoszeniem się u Zarządcy rewiru w Pniatynie.

Zarząd Gminy król. stoł. miasta Lwowa.

Lwów, dnia 5 września 1918.

Kolportera do roznoszenia gazet poszukuje biuro dzienników Buchstaba.

KUPUJE
Złoto, Srebro, Brylanty, wszelką Biżuterję i antyczną płacąc cenę najwyższą
F. KWASNIEWSKI
Jubiler, pl. Halicki I. 8.

Kroje
„FAVORIT“
znane z dokładności do nabycia u wyłącznego zastępcy
Henryka Buchstaba
Biuro dzienników i ogłoszeń Lwów, Karola Ludwika 21.

DRUKI
gminne,
-- parafialne --
szkolne
utrzymuje na składzie i poleca (4039 3—3)
Ekspedycya nakładów
E. WINIARZA
Lwów,
ul. Ossolińskich 13.
Na żądanie cenniki.

Generalne pełnomocnictwo,
jakie dałam memu mężowi
Włodzimierzowi Romanowi
Sabatowi dnia 3 grudnia 1912
r. L. 58.694 w kancelaryi notaryusza Onyszkiewicza we Lwowie, odwołuję.

Olga z Drohomireckich Sabat
z Michałkowa.

(4278 2—2)

Świerzby, liszaje, parchy

usuwa najszybciej dr. Flescha oryginalna, prawnie ochroniona **maść Skaboform**, nie brudzi, zupełnie bezwonna. Próbný słoik kor. 2-30, duży słoik kor. 4-—, porcja rodzinna kor. 11-—. Baczność na markę ochronną „Skaboform“. Główne składy: **Lwów:** Aptekarz S. Hay; **Kraków:** Apteka pod „Białym Orłem“, Rynek gł. A—B 45; Apt. pod „Złotym Orłem“ Wilh. Ehrlicha w Krakowie Krakowska 11; **Przemyśl:** C. k. obw. apt. M. Schwarza; **Jarosław:** Apteka pod „Czarnym Orłem“ Józefa Rehma; **Tarnów:** Apteka obwodowa J. Niesiołowskiego; **Drohobycz:** Apteka pod „Opatrnością“ G. F. Tobiaszka; **Kołomyja:** Apteka obwodowa dr. Stefana Stenzla; **Nowy Sącz:** Apteka Marcina Gorzeckiego. Główny skład dla **Rzeszowa** i okolicy: c. k. obwodowa apteka w Rzeszowie ul. Trzeciego Maja; **Stryj:** Apteka pod „Węgierską koroną“ A. Sternberga. (2191)

Broszura wskazująca na ulepszenie, właściwości duchowe, zalety i wady charakteru, co czyni wypadka, a czego unikać. Do nabycia pod tytułem „Kiedy się urodziłeś“ we wszystkich trafikach.

Adresy mieszkańców Lwowa wysła „Wydawnictwo Księgi Adresowej“ za opłatą 50 hal. za adres, za kilka lub kilkanaście adresów policzy się po 40 hal. Porto opłaca Wydawnictwo. Należytość można uiścić znaczkami pocztowymi. Adres: Lwów, ul. Grotgiera I. 6.

Galicyjski Ziemiński Bank Kredytowy

Tow. Akcyjne LWÓW, 3-go Maja I. 5,

przyjmuje

wkładki oszczędności
na 4^oo.

Wkładki do 5000 K. wypłaca Bank bez wypowiedzenia. (2601)

„Wiadomości Gospodarcze“ tygodnik poświęcony sprawom polskiego przemysłu, handlu i rolnictwa

wydawany przez Komitet Techniczny w Lublinie,
okazują się co piątek w języku polskim i niemieckim tłumaczeniu.

Przedpłata wynosi:

na obszarze c. i k. Zarządu wojskowego, w Austrii i na Węgrzech rocznie K. 24-—, półrocznie K. 12-—, kwartalnie K. 6-—,

W Niemczech i na obszarze niemieckiego Zarządu wojskowego: rocznie M. 24-—, półrocznie M. 12-—, kwartalnie M. 6-—, wraz z przesyłką pocztową.

Poszczególne numery kosztują 50 halerzy (50 fenigów).

Przedpłate przyjmuje i poszczególne numery sprzedaje skład główny i filie firmy księgarskiej GEBETHNER & WOLF, Biuro dzienników i ogłoszeń J. Hopcas i A. Salomonowa Kraków, Szczepańska 9, Administracyja „Gazety Lwowskiej“, Lwów, ul. Podwale 3, Biuro dzienników H. Buchstaba Lwów, Karola Ludwika 23.

Inseraty przyjmuje Administracyja czasopisma w Lublinie.